

BADANIE ŚWIADOMOŚCI MEDYCZNEJ I POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA LEKOWEGO POLAKÓW

Raport

Tło projektu

1/ Informacje o projekcie: cel i metodologia badania	s.3
2/ Podsumowanie wyników	s.5
3/ Wyniki badania	
a/ Wiedza i samoocena wiedzy o zdrowiu	s.8
b/ Źródła informacji	s.34
c/ Doświadczenia z chorobą, leczenie w czasie pandemii oraz bezpieczeństwo lekowe	s.42
4/ Charakterystyka badanych	s.65

Informacje o projekcie

- **Cel:** zbadanie świadomości zdrowotnej Polek i Polaków
- **Czas realizacji:** badanie przeprowadzono w maju 2021 r.
- **Zaangażowane podmioty:** badanie przeprowadziła agencja badawcza 4P na zlecenie firmy farmaceutycznej Servier, we współpracy z firmą doradczą Better

Metodologia

Badana populacja:

Polacy w wieku 35-65 lat

oraz tzw. „pokolenie Silver” – 66-80 lat

Metoda:

➤ **CAWI** – ankieta online, respondenci rekrutowani do badania z panelu internetowego

➤ **CATI** – wywiady telefoniczne, respondenci rekrutowani do badania z losowych numerów telefonicznych

Czas trwania wywiadu:

➤ 20 minut

➤ 30 minut

Próba:

➤ n=1000

➤ n=400

Próba w obu przypadkach reprezentatywna dla warstw wiekowych:

- Kwoty na płeć, wiek, klasę wielkości miejscowości, region
- Zasięg ogólnopolski

Legenda, stosowane skróty

główny wniosek, obserwacja

tytuł wykresu = badane zjawisko

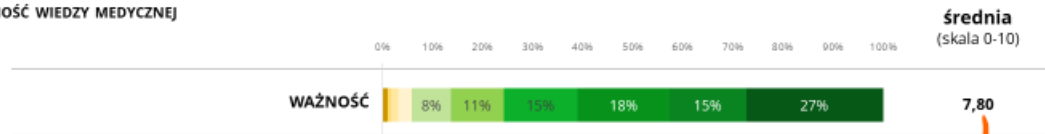
dotądowe istotne komentarze o różnicach istotnych w wybranych grupach

numer i treść pytania z kwestionariusza wywiadu

Polacy przyznają, że posiadanie wiedzy medycznej jest dla nich istotne.

Jeszcze bardziej istotne dla kobiet, nieaktywnych zawodowo, osób chorujących przewlekłe, przyjmujących na stałe leki, stale chorujących.

WAŻNOŚĆ WIEDZY MEDYCZNEJ

0 - zupełnie mi nie zależy, aby mieć taką wiedzę 10 - to dla mnie bardzo istotne, aby posiadać taką wiedzę

Im wyższe wykształcenie, tym wyższa istotność posiadania wiedzy medycznej.

OGÓŁ	PŁEĆ		POKOLENIA			SYTUACJA ZAWODOWA		CHOROJUJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA				
	KOBIETA	MĘŻCZYZNA	Y (35-39)	X (40-54)	BB (55-80)	AKTYWNI	NIE-AKTYWNI	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHOROJUJĘ	
N= 1474	771	703	219	536	719	869	606	601	873	887	587	88	1033	169	184	
średnia	7,80	8,19	7,38	7,46	7,70	7,98	7,71	7,93	8,00	7,67	7,96	7,57	7,47	7,75	7,85	8,21

O2. Proszę ocenić, na ile wiedza medyczna o chorobach, leczeniu chorób, zapobieganiu, jest dla Pana/i ważna.

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

14 / 4P research mix dla Servier / Postawy i zachowania Polaków - raport

34% 21% statystycznie istotnie wyższe / niższe od ogółu badanych

podstawa procentowania danych prezentowanych na slajdzie – do tej wartości odnoszą się % z wykresów, w pojedynczych przypadkach podstawy opisane są przy poszczególnych wykresach

Oznaczenia:
 ↑↓ - statystycznie istotnie więcej / mniej niż ogół badanych
 przedział ufności: 0,95
 * niska podstawa

Stosowane skróty:

- t2b – top2boxes → suma dwóch najwyższych punktów skali

Uwaga:

Mówimy **Polacy** odnosząc się do badanej grupy wiekowej – od 35 do 80 lat. W innym przypadku dodajemy informację, w jakim wieku jest grupa, o której mówimy.

Podsumowanie wyników

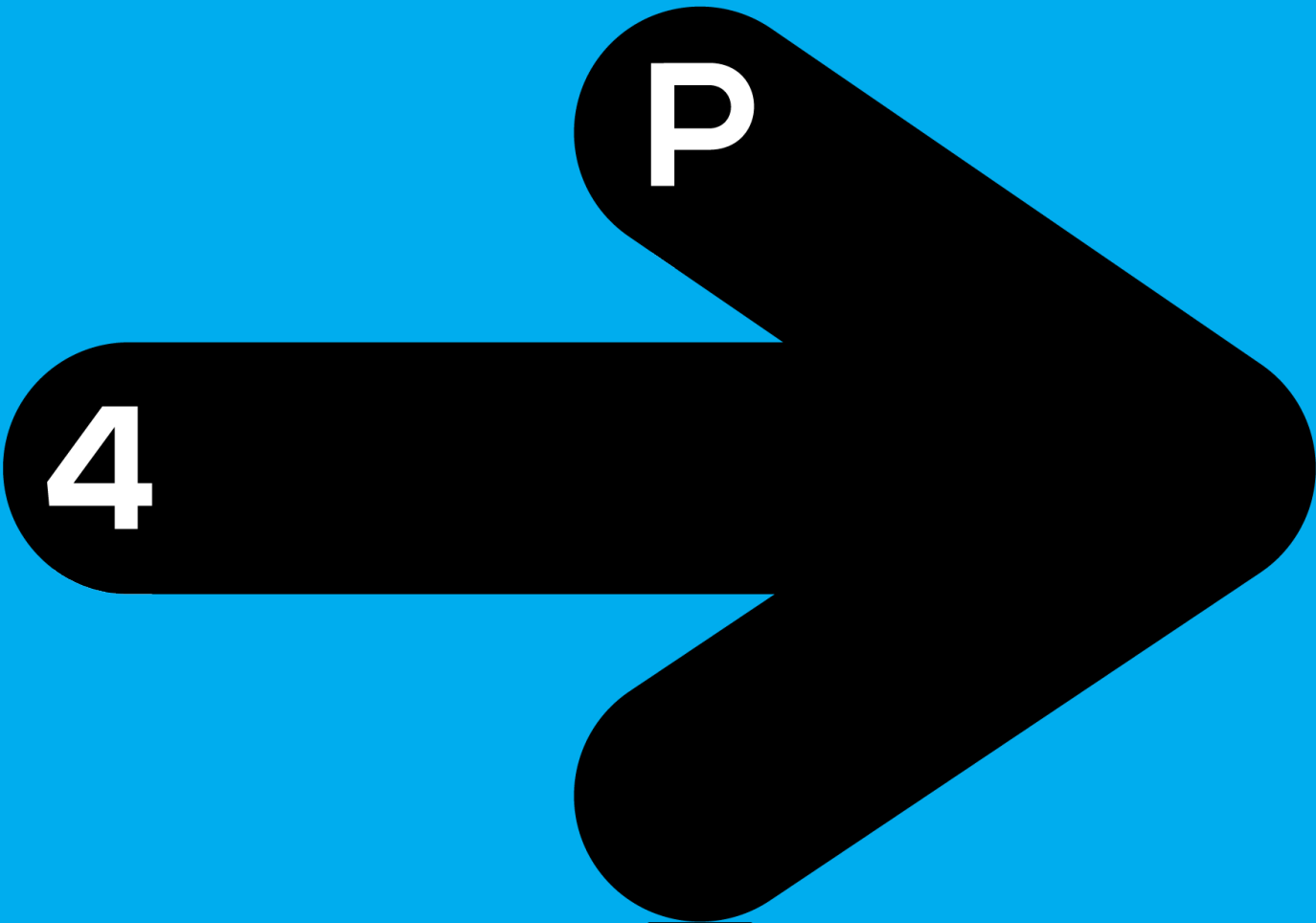
- „Zdrowie” to powszechnie deklarowana przez Polaków wartość. Badanie pokazało, że zauważalna jest **potrzeba posiadania wiedzy medycznej** odnośnie chorób, leczenia i zapobiegania im. 61% Polaków w wieku 35-80 lat oceniło istotność tej wiedzy u siebie na co najmniej „8” na skali od 0 do 10.
- Jednocześnie **samoocena własnej wiedzy** dotyczącej zagadnień zdrowotnych wypada słabiej – ocenę co najmniej „8” na analogicznej skali 0–10 – przyznało sobie około 1/3 Polaków. Porównywalnie oceniana jest wiedza dotycząca radzenia sobie z dolegliwościami chorób, dbania o zdrowie, na temat badań profilaktycznych, czynników ryzyka zachorowań, rozpoznawania objawów chorobowych.
- Depresja, nadciśnienie i cukrzyca to choroby najczęściej zaliczane przez Polaków do chorób cywilizacyjnych. Prawie połowa Polaków do tego typu chorób zaliczyła też miażdżycę.
- Większość Polaków prawidłowo wskazuje **czynniki wywołujące choroby cywilizacyjne – stres, brak aktywności fizycznej, siedzący tryb życia, używki (papierosy, alkohol), nieodpowiednia dieta** – przede wszystkim produkty wysoko przetworzone oraz bogate w cukry. Czynniki te związane są bezpośrednio z własnymi wyborami (tzw. „czynniki wewnętrzne”). Są również „czynniki zewnętrzne”, związane z szerzej rozumianą działalnością człowieka – zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby. Mniej niż połowa zalicza do nich także czynniki związane z postępem technologicznym, hałasem, promieniowaniem urządzeń.
- Polacy zdają sobie sprawę, że **zapobieganie chorobom cywilizacyjnym** jest możliwe poprzez **prawidłowe odżywianie się, aktywność fizyczną, prowadzenie higienicznego stylu życia**. W tym kontekście rzadko przychodzą im jednak na myśl badania profilaktyczne – wymienia je jedynie 4%. Niektóre zachowania nie pojawiają się w odpowiedzi na otwarte pytanie o zachowania i postawy przeciwdziałające chorobom, ale przypomniane (listą) plasują się wysoko. Należą do nich m.in. **spacerowanie i regularne wysypianie się**. Spośród wspomnianych listą zachowań zapobiegawczych najczęściej wskazywane są: aktywność fizyczna, uprawianie sportu oraz codzienne jedzenie warzyw i owoców.
- Pandemia przyczyniła się do zwiększenia wiedzy medycznej 29% Polaków, przede wszystkim w zakresie chorób wywoływanych przez koronawirusa i innych chorób zakaźnych oraz depresji.

2 → Źródła informacji

- Polacy w wieku 35-80 lat **wiedzę medyczną** czerpią przede wszystkim od **specjalistów** – najczęstszym źródłem jest bezpośrednia **rozmowa z lekarzem**. Połowa korzysta z wypowiedzi specjalistów – lekarzy, pielęgniarek **w mediach**.
- Farmaceuci są mniej powszechnym źródłem wiedzy medycznej – z rozmów z nimi wiedzę czerpie 29%.
- Powszechnym źródłem są kontakty bezpośrednie ze znajomymi, rodziną, korzystanie z ich doświadczeń, wiedzy o chorobach.
- Z serwisów, portali medycznych, innych stron o tematyce medycznej **w Internecie** korzysta 65% Polaków w wieku 35-80 lat. Relatywnie mniej (19%) sięga po informacje na strony producentów leków.

3 → Doświadczenia z chorobami

- Polacy w wieku 35-80 lat mają swoje osobiste lub znają doświadczenia najbliższych z chorobami. **Przewlekle choruje 41%**. W ostatnich 5 latach bezpośrednio dotyczyło ich nadciśnienie, kolejno depresja i cukrzyca.
- Polacy najbardziej **obawiają się zachorowania na nowotwór**. A jednocześnie relatywnie mniej podejmują działań, by zmniejszyć ryzyko zachorowania, mało czują własnej sprawczości w możliwości przeciwdziałania tej chorobie.
- Nadciśnienie i cukrzyca to choroby, nad którymi Polacy zdają się bardziej „panować”. Deklarują umiejętność ich rozpoznania, ale czy nie jest to uśpiona czujność (nieświadoma niekompetencja)? Miażdżyca wydaje się najmniej rozpoznaną chorobą, ale jednocześnie taką, której Polacy specjalnie się nie obawiają.
- Do chorób cywilizacyjnych najczęściej została zaliczona **depresja** (wskazania z listy), na co zapewne wpłynęły akcje komunikacyjne z czasu pandemii: Polacy dowiedzieli się o nasileniu powszechności i o objawach tej choroby, jednak nie obawiają się zachorowania na nią i wciąż mają mało z nią doświadczeń.
- 70% deklaruje, że wie jakie badania profilaktyczne powinno się wykonywać w ich wieku, 65% wykonywało takie badanie w ciągu ostatniego roku, 2 lat.

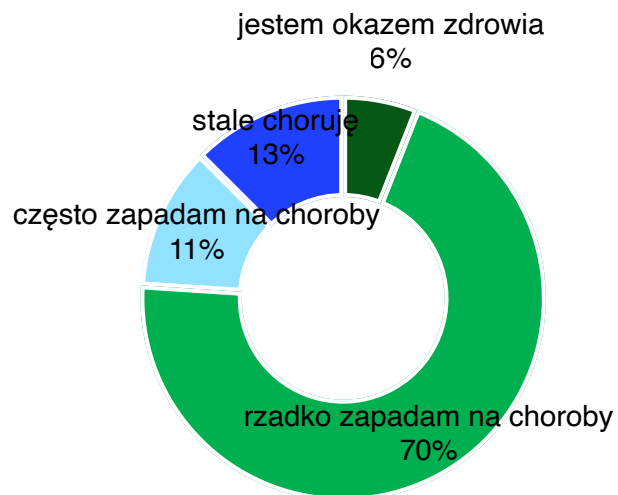
Wyniki badania

Wiedza i samoocena wiedzy o zdrowiu

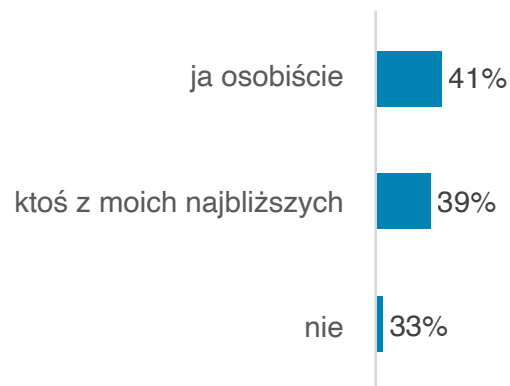

Polacy w wieku 35-80 lat sami oceniają swoje zdrowie dobrze – większość twierdzi, że rzadko zapada na choroby. Jednocześnie 60% przyjmuje stale jakieś leki, 41% choruje przewlekłe, a ponad połowa doświadczyła przynajmniej jednej z badanych chorób cywilizacyjnych* w ostatnich 5 latach.

OCENA SWOJEGO ZDROWIA

CHORUJE NA CHOROBY PRZEWLEKŁE

PRZYJMOWANIE LEKÓW NA STAŁE

60% Polaków w wieku 35-80 lat przyjmuje stale leki

CHOROBY CYWILIZACYJNE

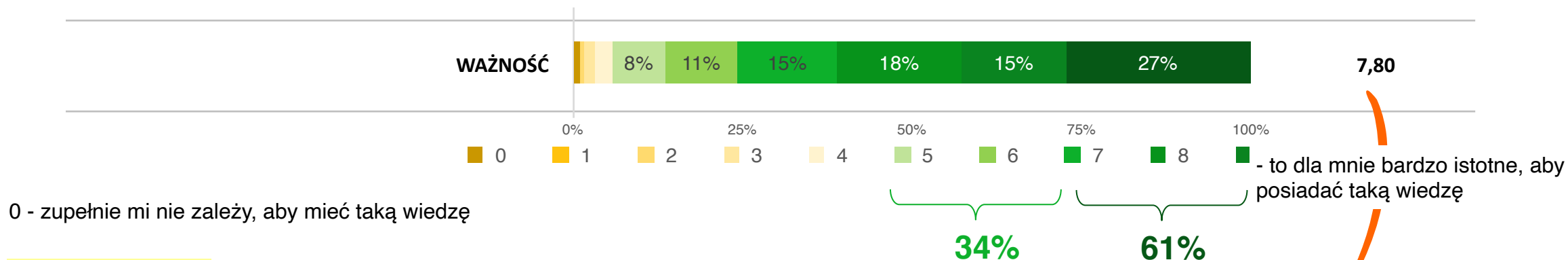
56% Polaków w wieku 35-80 lat choruje lub chorowało w ciągu ostatnich 5 lat na przynajmniej jedną z **chorób cywilizacyjnych** (nadciśnienie, miażdżyca, nowotwór, cukrzyca, depresja)

Polacy są przekonani, że posiadanie wiedzy medycznej jest dla nich istotne.

Bardziej istotne – dla kobiet, osób nieaktywnych zawodowo, chorujących przewlekłe, przyjmujących na stałe leki, stale chorujących.

WAŻNOŚĆ WIEDZY MEDYCZNEJ

średnia
(skala 0-10)

0 - zupełnie mi nie zależy, aby mieć taką wiedzę

- to dla mnie bardzo istotne, aby posiadać taką wiedzę

Im wyższe wykształcenie, tym wyższa istotność posiadania wiedzy medycznej.

	OGÓŁ	PŁEĆ		POKOLENIA			SYTUACJA ZAWODOWA		CHORUJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA			
		KOBIETA	MEŹCZY- ZNA	Y (35-39)	X (40-54)	BB (55-80)	AKTYWNI	NIE- AKTYWNI	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHORUJĘ
N=	1474	771	703	219	536	719	869	686	601	873	887	587	88	1033	169	184
średnia	7,80	8,19	7,38	7,46	7,70	7,98	7,71	7,93	8,00	7,67	7,96	7,57	7,47	7,75	7,85	8,21

O2. Proszę ocenić, na ile wiedza medyczna: o chorobach, leczeniu chorób, zapobieganiu, jest dla Pana/i ważna.

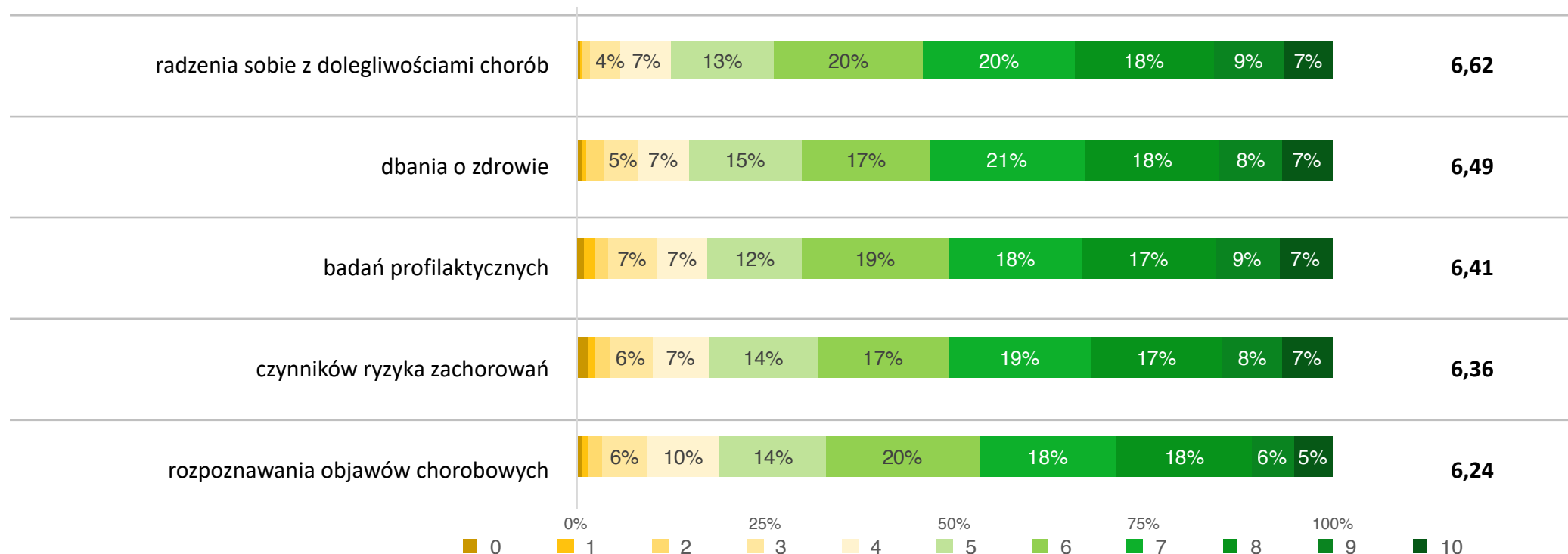
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

34% 21% statystycznie istotnie wyższe / niższe od ogółu badanych

Oceny własnej wiedzy medycznej są średnie, ale raczej pozytywne – podobne w różnych obszarach.

OCENA SWOJEJ WIEDZY MEDYCZNEJ

średnia
(skala 0-10)

0 - nic nie wiem na ten temat

- mam dużą wiedzę na ten temat

~50%

~30%

O1. Proszę ocenić swoją wiedzę medyczną. Jak ocenia Pan/i swoją wiedzę w zakresie:

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Ci, dla których posiadanie wiedzy medycznej jest istotne, lepiej oceniają swoją wiedzę w tym zakresie.

WAŻNOŚĆ WIEDZY MEDYCZNEJ A SAMOWIEDZA

OGÓŁ

średnia
(skala 0-10)

	N=	575	1474	899
WAŻNOŚĆ WIEDZY MEDYCZNEJ		Mniej ważna (0-7): 39%	7,80	Ważna (8-10): 61%
OCENA SWOJEJ WIEDZY MEDYCZNEJ W ZAKRESIE				
radzenia sobie z dolegliwościami chorób		5,64	6,62	7,25
dbania o zdrowie		5,40	6,49	7,19
badania profilaktycznych		5,29	6,41	7,12
czynniki ryzyka zachorowań		5,28	6,36	7,05
rozpoznawania objawów chorobowych		5,24	6,24	6,87

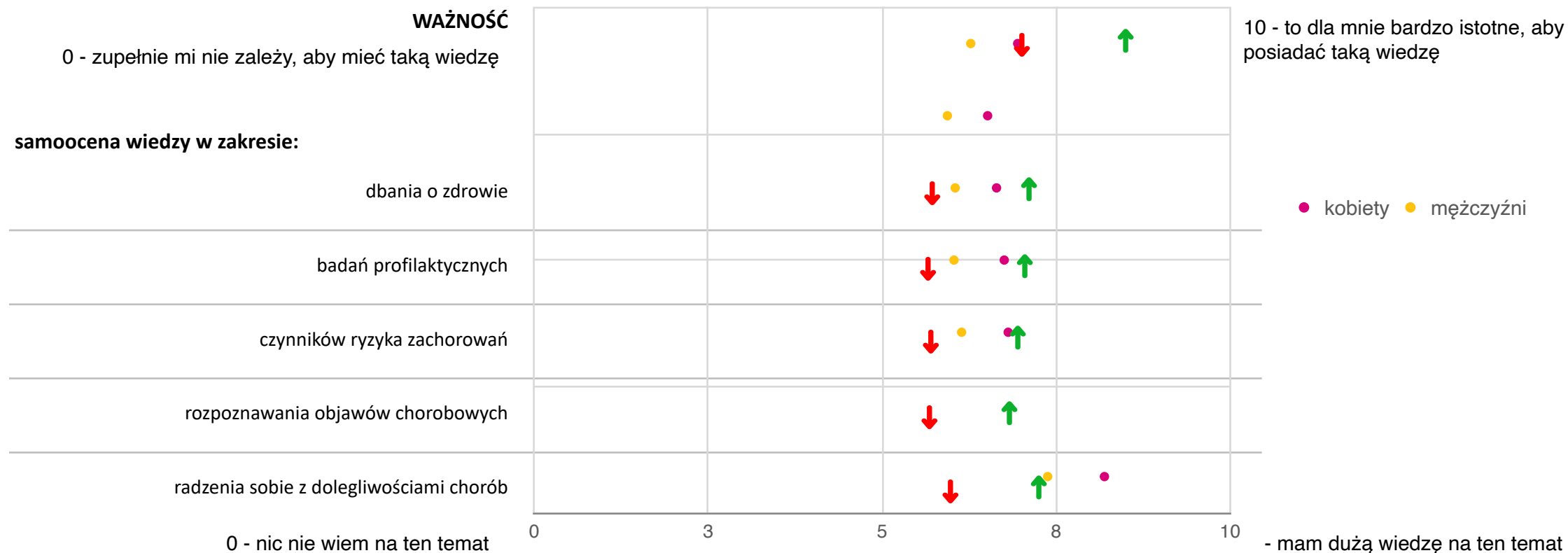
O2. Proszę ocenić, na ile wiedza medyczna: o chorobach, leczeniu chorób, zapobieganiu, jest dla Pana/i ważna. / O1. Proszę ocenić swoją wiedzę medyczną. Jak ocenia Pan/i swoją wiedzę w zakresie:

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Dla kobiet wiedza medyczna jest ważniejsza, a dodatkowo lepiej też oceniają obecny stan swojej wiedzy niż mężczyźni.

WAŻNOŚĆ I OCENA SWOJEJ WIEDZY MEDYCZNEJ

Średnia na skali 0-10

O1. Proszę ocenić swoją wiedzę medyczną. Jak ocenia Pan/i swoją wiedzę w zakresie: / O2. Proszę ocenić, na ile wiedza medyczna: o chorobach, leczeniu chorób, zapobieganiu, jest dla Pana/i ważna.

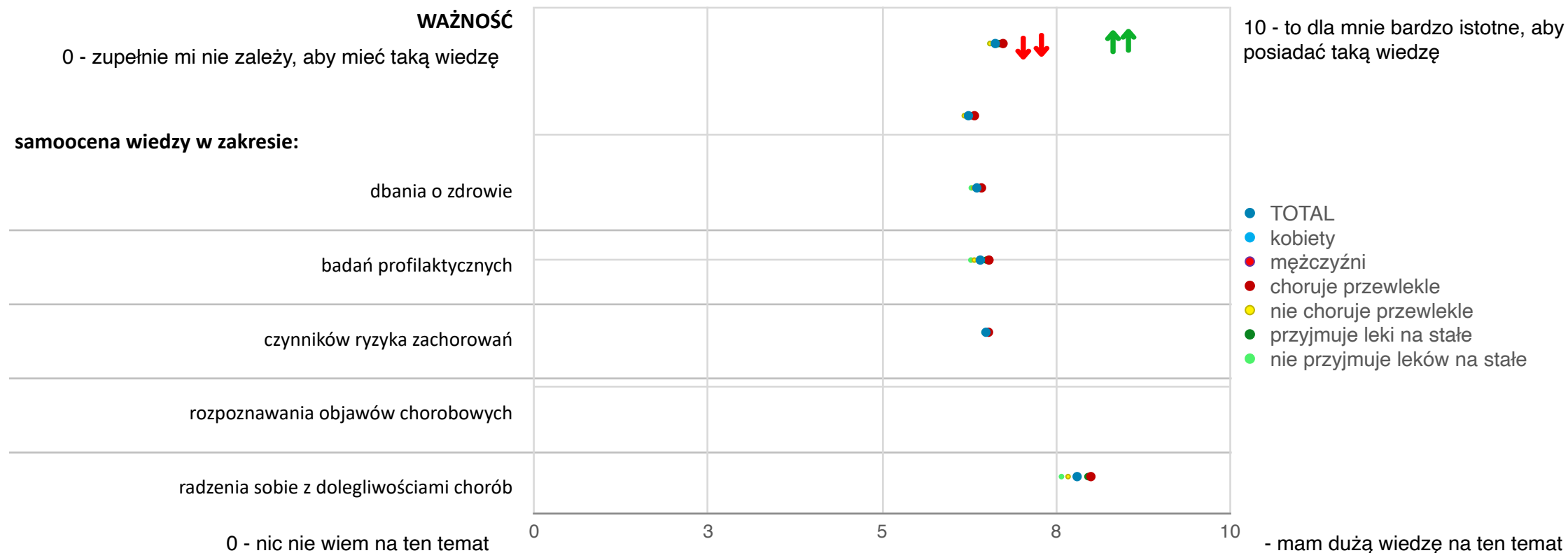
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

↑↓ istotnie statystycznie wyższe / niższe niż ogół

Osoby chorujące przewlekłe oraz przyjmujące stale leki dość podobnie oceniają swoją wiedzę medyczną do ogółu Polaków.

WAŻNOŚĆ I OCENA SWOJEJ WIEDZY MEDYCZNEJ

Średnia na skali 0-10

O1. Proszę ocenić swoją wiedzę medyczną. Jak ocenia Pan/i swoją wiedzę w zakresie: / O2. Proszę ocenić, na ile wiedza medyczna: o chorobach, leczeniu chorób, zapobieganiu, jest dla Pana/i ważna.

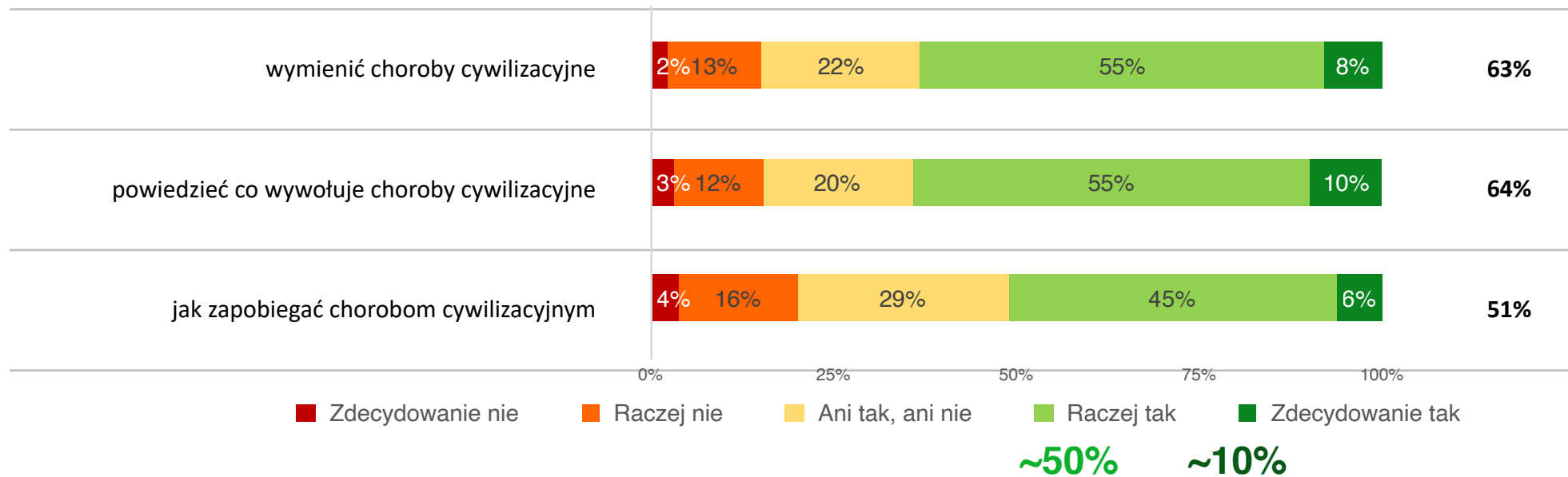
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Posiadanie wiedzy o chorobach cywilizacyjnych „zdecydowanie” deklaruje mniej niż co 10. Polak. Około połowa „raczej” potrafiłaby je wymienić, powiedzieć o ich przyczynach, zapobieganiu im.

SAMOOCENA WIEDZY O CHOROBY CYWILIZACYJNYCH

TOP 2 BOXES

Samocena świadomości chorób cywilizacyjnych, ich przyczyn i sposobów zapobiegania jest wyższa wśród osób z wyższym poziomem wykształcenia, a także wśród mieszkańców miast, szczególnie tych największych.

A1. Jak ocenił(a)by Pan/i swoją wiedzę na temat chorób cywilizacyjnych?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Depresja, nadciśnienie i cukrzyca to choroby najczęściej zaliczane do chorób cywilizacyjnych. W dalszej kolejności: cukrzyca, alkoholizm, nowotwory.

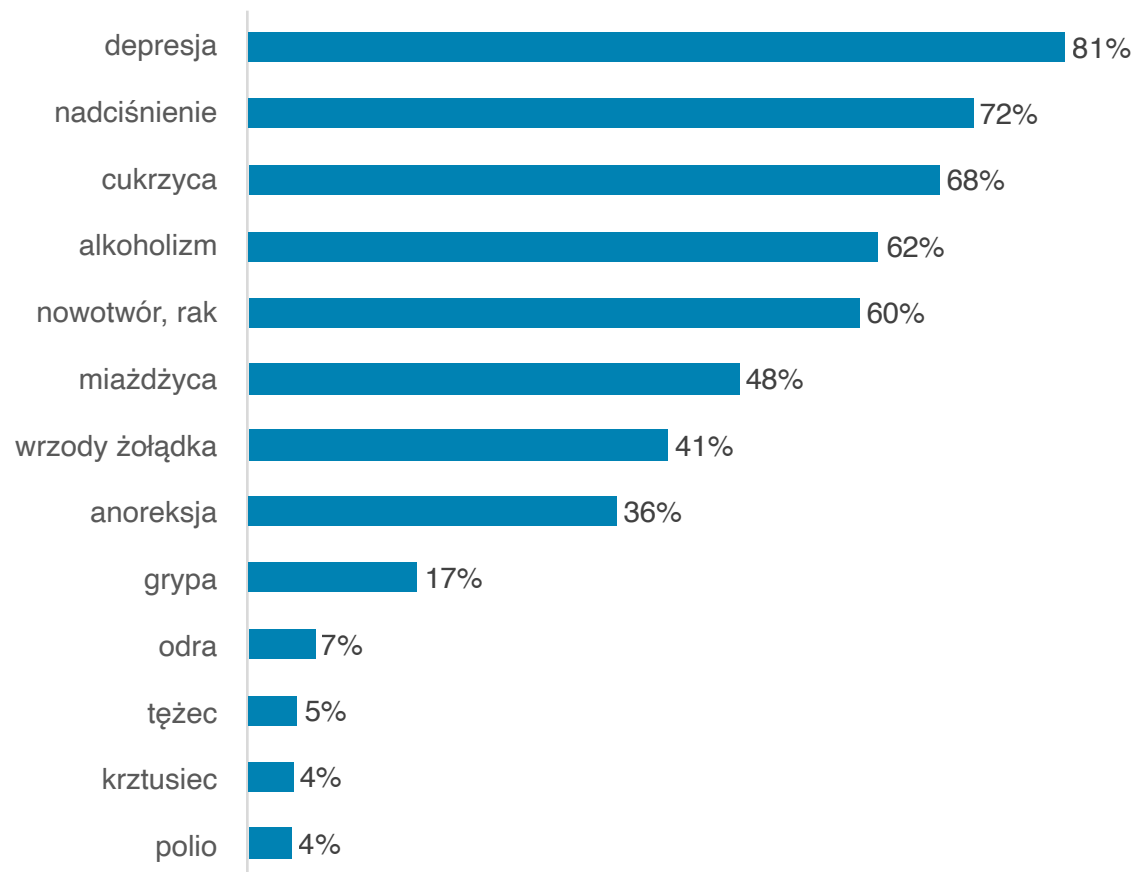
CHOROBY CYWILIZACYJNE ZDANIEM POLAKÓW wskazywane z listy

Kobiety częściej wymieniają depresję oraz anoreksję, a mężczyźni – polio.

Mieszkańcy miast częściej niż ogół wskazują na miażdżycę.

Chorujący przewlekłe częściej wskazują na depresję, nadciśnienie, wrzody żołądka.

Przyjmujący leki na stałe większość chorób z listy wskazali częściej jako cywilizacyjne, wyjątkiem alkoholizm, anoreksja, tężec, krztusiec, polio.

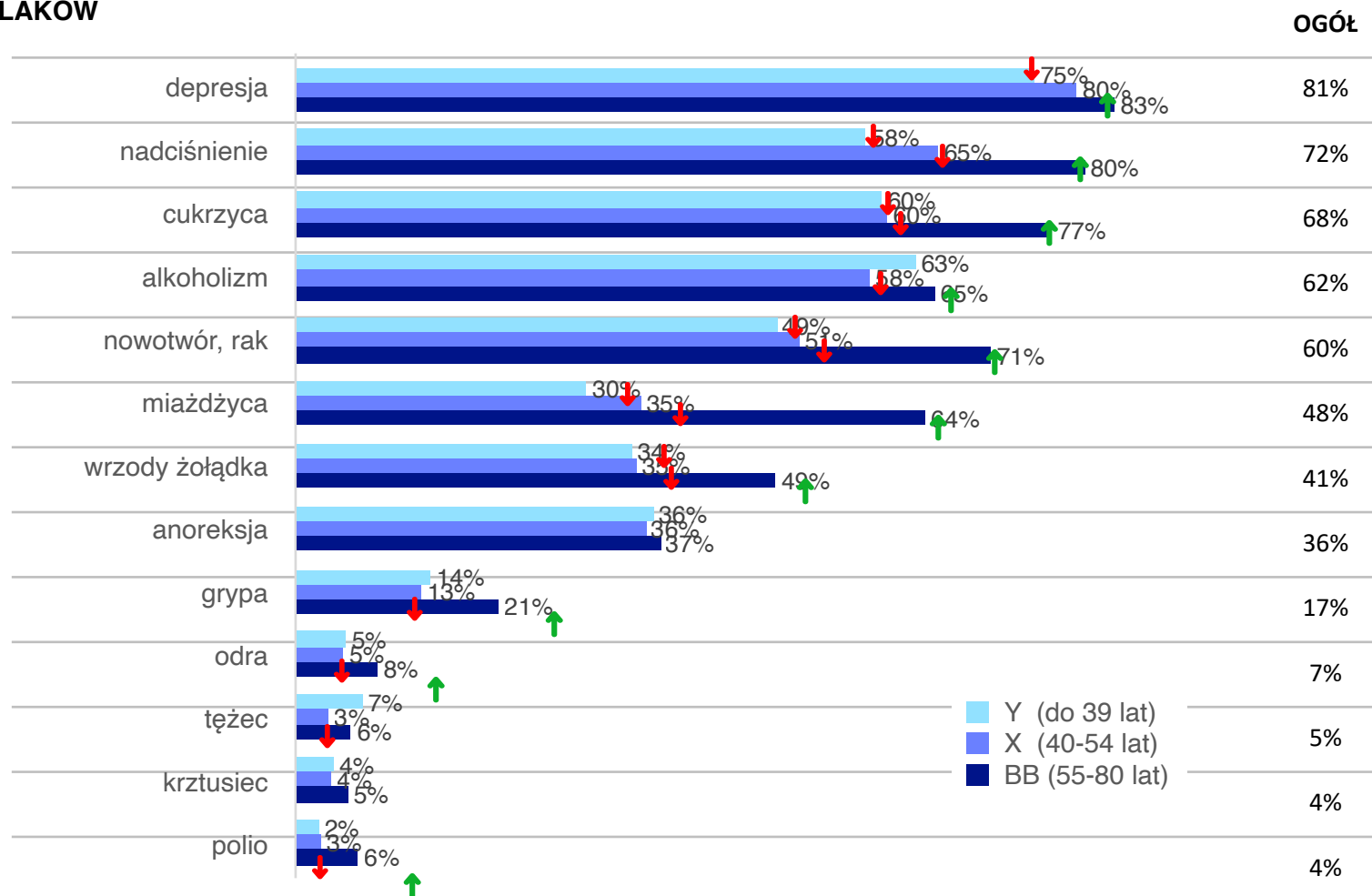
A2. Które z poniższych chorób zaliczył(a)by Pan/i do chorób cywilizacyjnych? nadciśnienie, miażdżycę, wrzody żołądka, nowotwór, rak, cukrzyca, depresja, anoreksja, alkoholizm, grypa, odra, polio, tężec, krztusiec

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Im starsza osoba, tym więcej chorób zalicza do cywilizacyjnych – przedstawiciele pokolenia BB częściej niż ogół wskazują na większość chorób z listy.

CHOROBY CYWILIZACYJNE ZDANIEM POLAKÓW wskazywane z listy

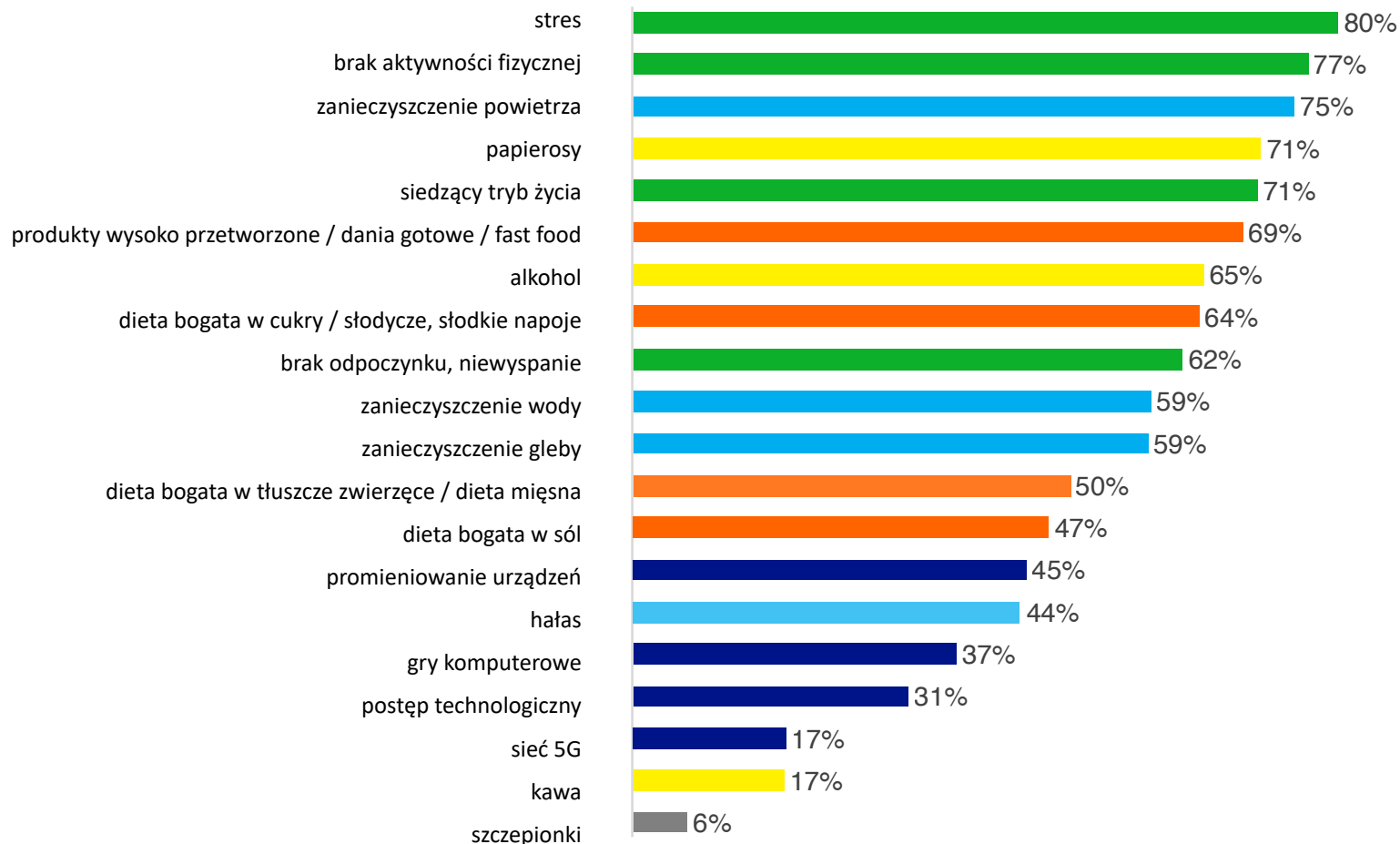
A2. Które z poniższych chorób zaliczył(a)by Pan/i do chorób cywilizacyjnych?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

istotnie statystycznie wyższe
 / niższe niż ogół

Stres, brak aktywności fizycznej i zanieczyszczenie powietrza to zdaniem większości czynniki sprzyjające wystąpieniu chorób cywilizacyjnych.

CZYNNIKI WYWOŁUJĄCE CHOROBY CYWILIZACYJNE wskazywane z listy

sieć 3G – 17%
a szczepionki – 6%!

JAKIE GRUPY CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄ NAJBARDZIEJ?

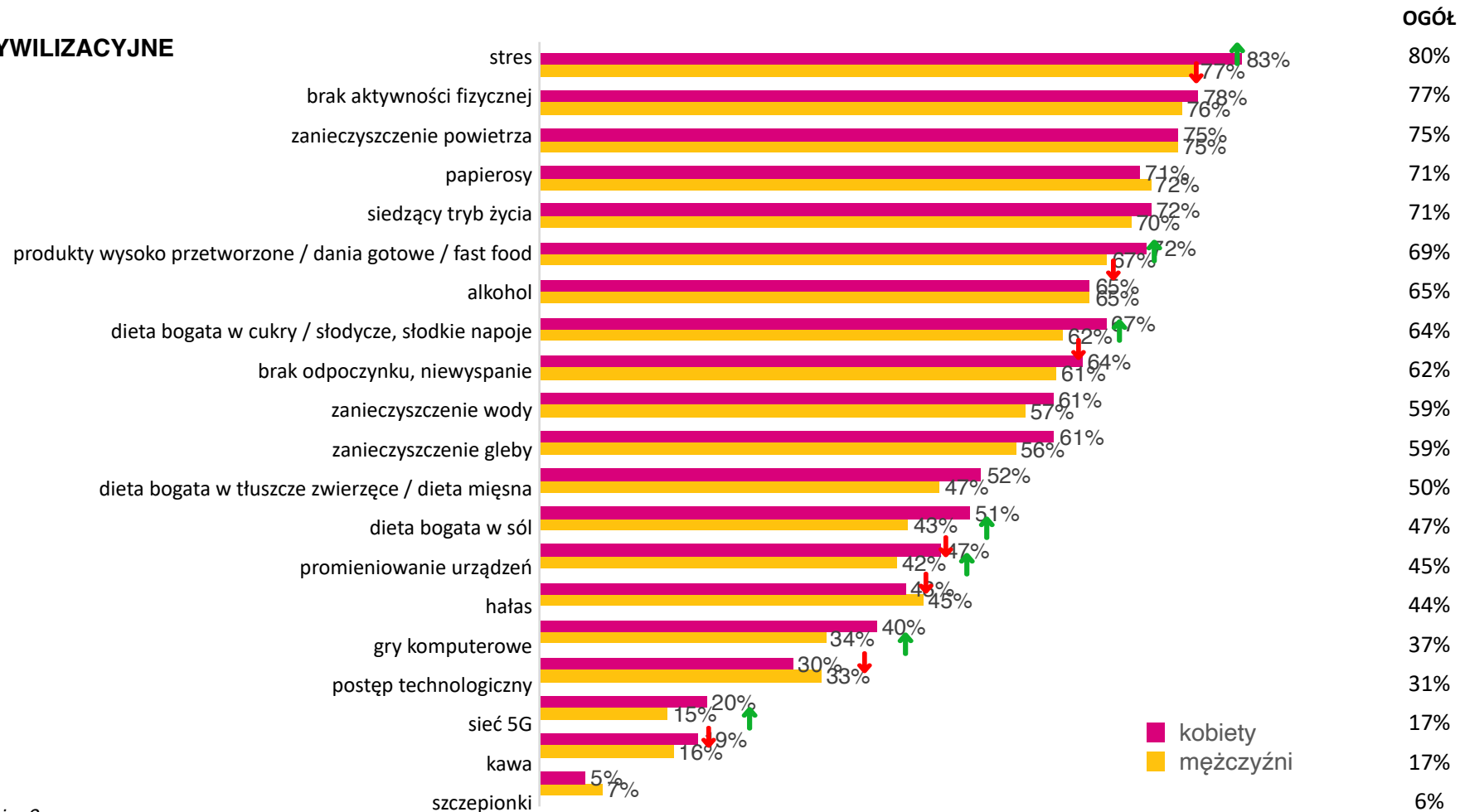

A3. Co Pana/i zdaniem wywołuje choroby cywilizacyjne?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Kobiety wśród czynników cywilizacyjnych częściej wskazują stres oraz kwestie związane z odżywianiem – wysoko przetworzone produkty, fast food, cukry, sól, ale też technologiczne – promieniowanie urządzeń, gry komputerowe, sieć 5G.

CZYNNIKI WYWOŁUJĄCE CHOROBY CYWILIZACYJNE wskazywane z listy

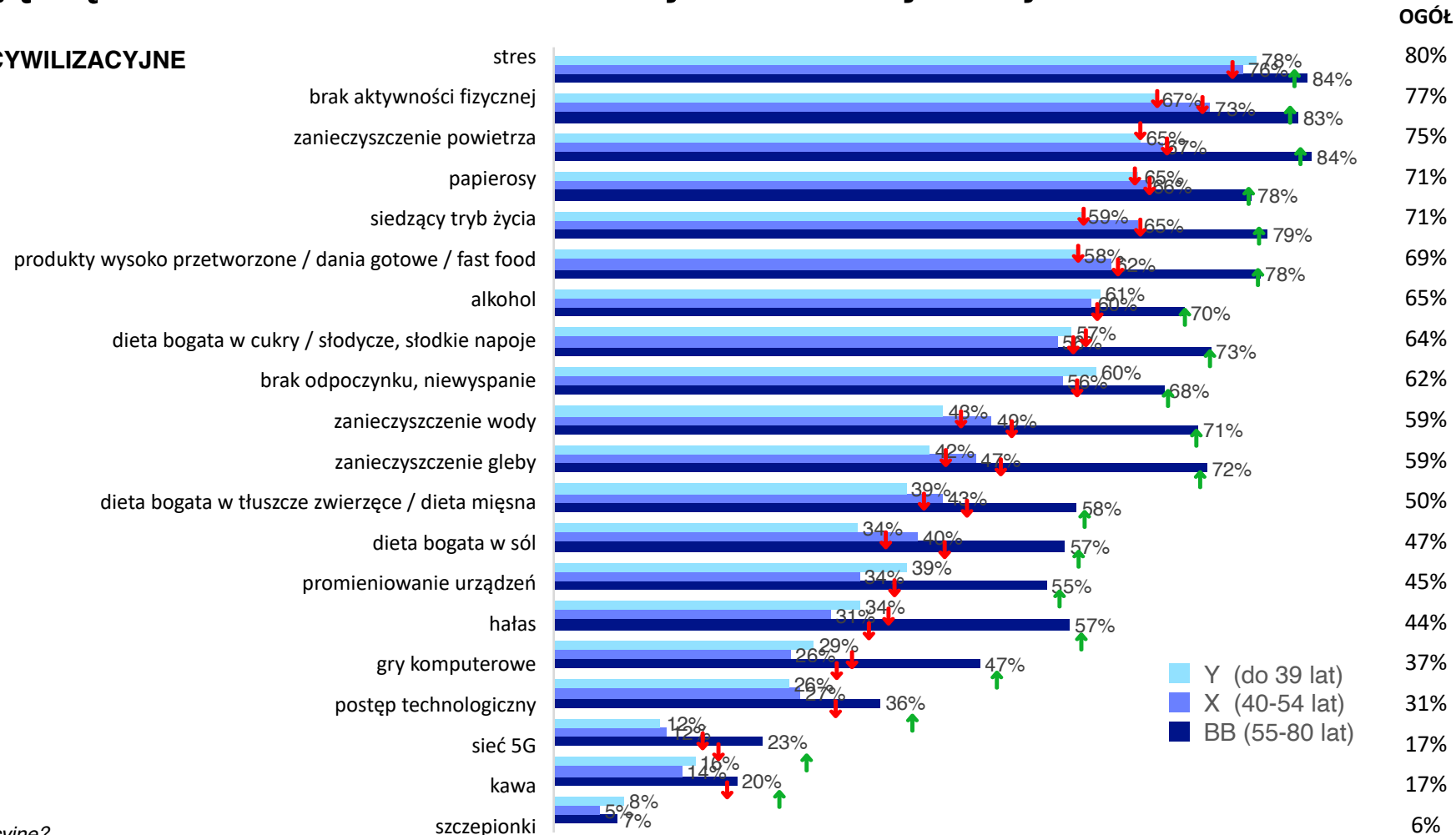

A3. Co Pana/i zdaniem wywołuje choroby cywilizacyjne?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Przedstawiciele pokolenia BB podają istotnie więcej czynników wpływających na pojawienie się chorób cywilizacyjnych niż młodszy z pokoleń Y i X. Wszyscy są zgodni, że głównie przyczyniają się do chorób stres i brak aktywności fizycznej.

CZYNNIKI WYWOŁUJĄCE CHOROBY CYWILIZACYJNE wskazywane z listy

A3. Co Pana/i zdaniem wywołuje choroby cywilizacyjne?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

↑ istotnie statystycznie wyższe / niższe niż ogół

Analityczny model wskazuje na 4 postrzegane źródła chorób cywilizacyjnych: 2 z nich są efektem trybu życia danej jednostki, a 2 są zewnętrzne. W pierwszej grupie jest styl pasywnego życia połączonego ze złą dietą (z największym wpływem) oraz jako drugi czynnik: korzystanie z używek i stres. Wśród źródeł zewnętrznych jest zanieczyszczone środowisko oraz negatywnie wpływające zdobycze cywilizacyjne.

CO POWODUJE CHOROBY CYWILIZACYJNE?

kanapa + kiełbasa + gazowany napój

dieta bogata w cukry / słodkie, słodkie napoje
dieta bogata w tłuszcze zwierzęce / dieta mięsna
dieta bogata w sól
produkty wysoko przetworzone / dania gotowe / fast food
siedzący tryb życia
brak aktywności fizycznej

% wariacji: 16%

używki + stres

alkohol
papierosy
kawa
stres

% wariacji: 11%

zanieczyszczenia środowiska

% wariacji: 13%

% wariacji: 10%

zdobycze cywilizacji

sieć 5G
szczepionki
postęp technologiczny

% wariacji – jaka część informacji zebranej z zaproponowanej kafeterii jest przechowywana przez dany czynnik

A3. Co Pana/i zdaniem wywołuje choroby cywilizacyjne?

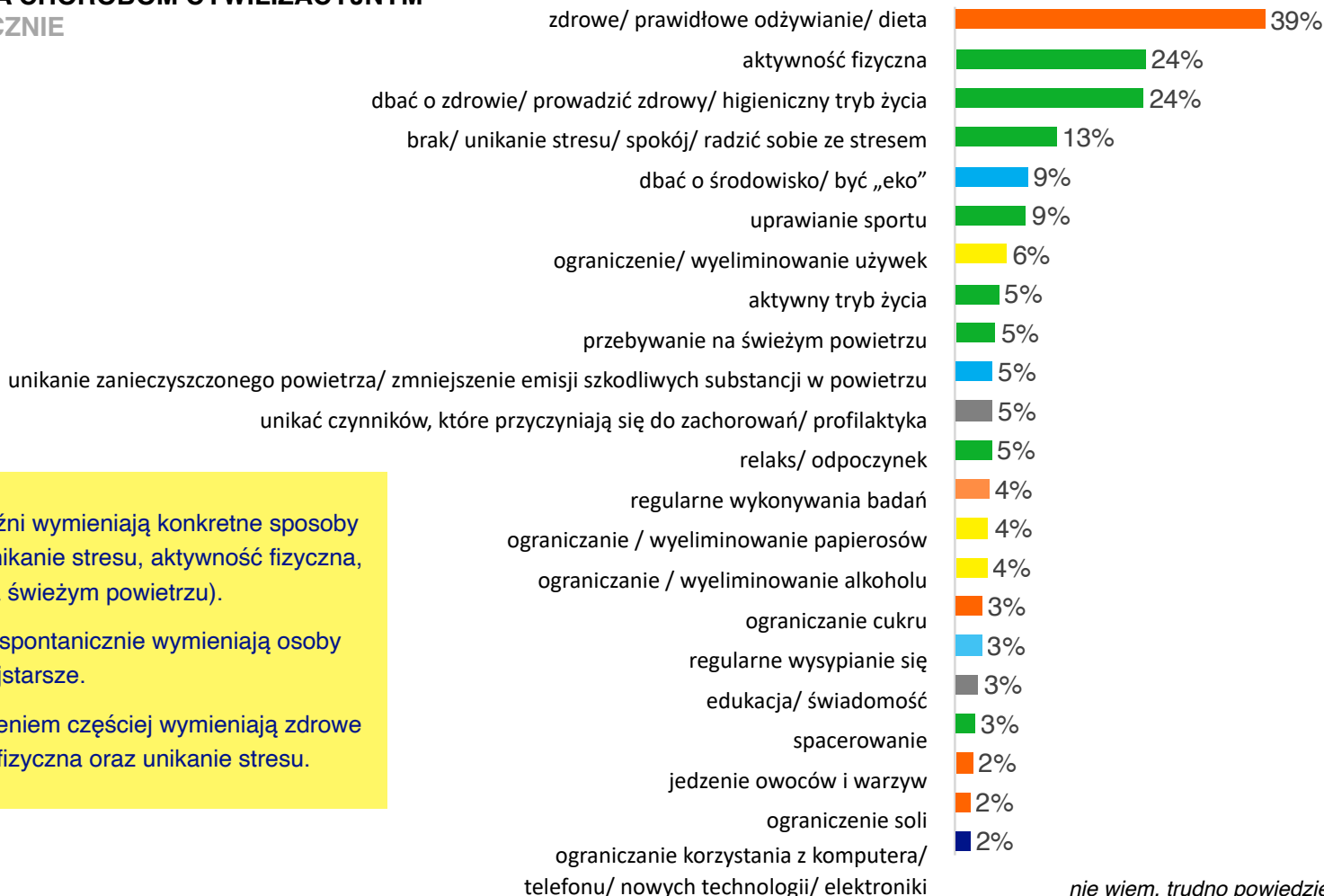
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

**POWODOWANE PRZEZ JEDNOSTKĘ
(CZYNNIKI WRWNĘTRZNE)**

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

Sposoby, które spontanicznie pojawiają się jako pomysły na zapobieganie chorobom cywilizacyjnym są dość ogólne: prawidłowe, zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, prowadzenie higienicznego trybu życia.

SPOSOBY ZAPOBIEGANIA CHOROBYM CYWILIZACYJNYM WYMIENIANE SPONTANICZNIE

JAKIE GRUPY CZYNNIKÓW SĄ NAJCZĘŚCIEJ WYMIENIANE?

Kobiety częściej niż mężczyźni wymieniają konkretne sposoby (m.in. zdrowe odżywianie, unikanie stresu, aktywność fizyczna, przebywanie na świeżym powietrzu).

Więcej różnych sposobów spontanicznie wymieniają osoby najstarsze.

Osoby z wyższym wykształceniem częściej wymieniają zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna oraz unikanie stresu.

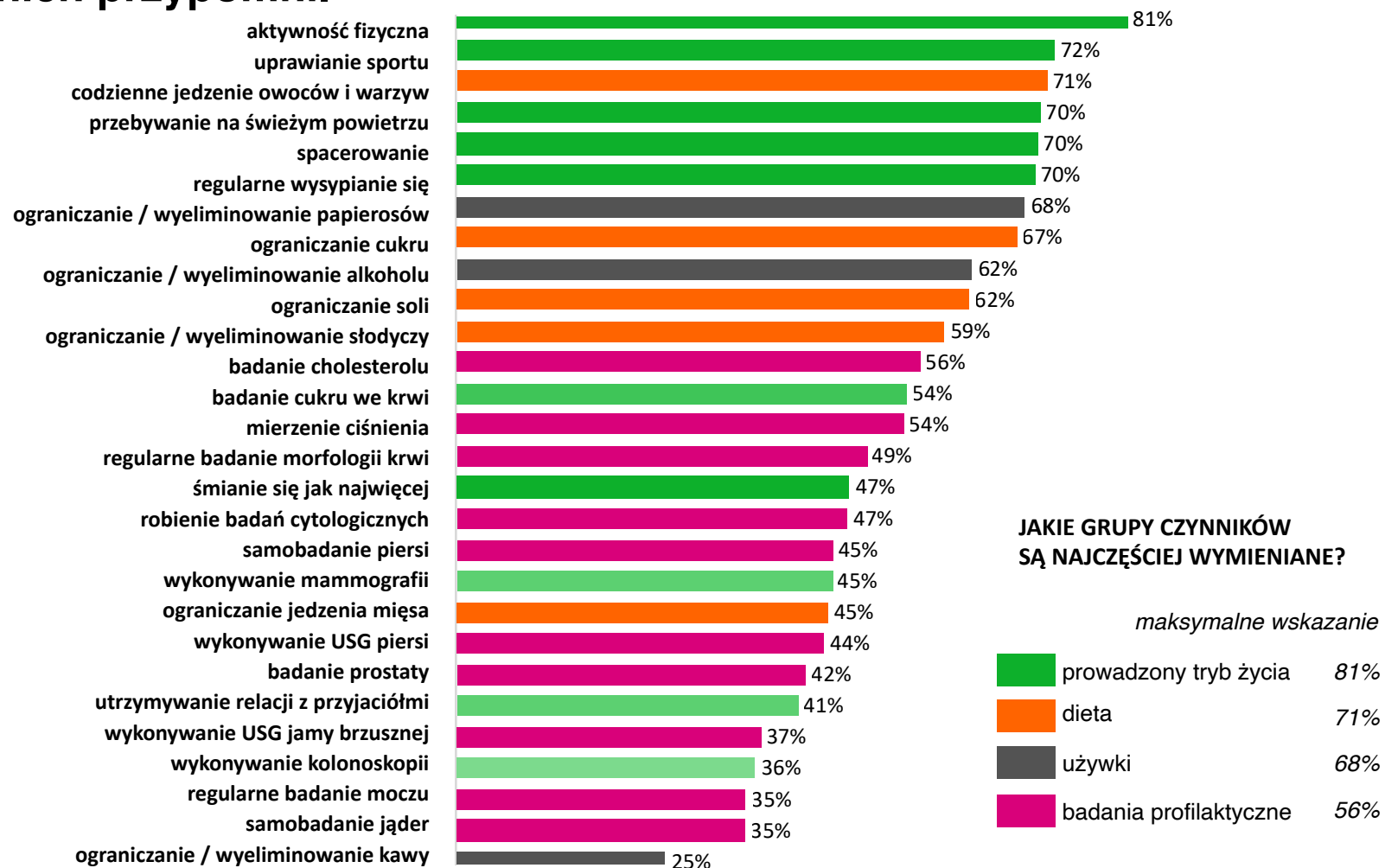
nie wiem, trudno powiedzieć: 14%

Zaprezentowano odpowiedzi powyżej 1%

Polacy uważają aktywność fizyczną, uprawianie sportu, dietę i przebywanie na świeżym powietrzu, spacerowanie i odpowiedni sen jako czynniki zapobiegające zachorowaniu na choroby cywilizacyjne. Wagę badań profilaktycznych wiele osób dostrzega dopiero, gdy im się o nich przypomni.

SPOSOBY ZAPOBIEGANIA CHOROBYM CYWILIZACYJNYM WSPOMAGANE

Kobiety, osoby z pokolenia BB, mieszkańcy większych miast, już nieaktywni zawodowo, chorujący przewlekle i przyjmujący leki na stałe częściej wskazują na wiele sposobów zapobiegania chorobom cywilizacyjnym.

Analitycznie zidentyfikowane czynniki pomagające zapobiegać chorobom cywilizacyjnym postrzegane przez Polaków to 3 grupy zachowań: ograniczenia w diecie, aktywność fizyczna o różnej intensywności oraz kilka pomysłów na „życie w zgodzie z naturą”.

wynik analizy czynnikowej

JAK ZAPOBIEGAĆ CHOROBYM CYWILIZACYJNYM?

biała śmierć ograniczona

ograniczenie soli
ograniczenie cukru

bez używek

ograniczenie alkoholu
ograniczenie papierosów

mniej słodczy i mięsa

ograniczenie słodczy
ograniczenie jedzenia mięsa

OGRANICZENIA W DIECIE

„syndrom Chodakowskiej”

aktywność fizyczna
zdrowe/ prawidłowe
odżywianie/ dieta

sport

uprawianie sportu

aktywny przebadany

ograniczenie używek
regularne wykonywania badań
aktywny tryb życia

na spacerze bez technologii

spacerowanie
ograniczenie korzystania z
komputera/ telefonu

AKTYWNOŚĆ W RÓŻNEJ ODSŁONIE

społeczne slow

śmianie się jak najwięcej
utrzymywanie relacji z przyjaciółmi
zwolnić tempo życia

wspomaganie snem i witaminą

relaks/ odpoczynek
suplementy diety/ witaminy/
minerały

eko

unikanie zanieczyszczonego
powietrza/ zmniejszenie emisji
szkodliwych substancji w powietrzu
dbać o środowisko/ być eko

W ZGODZIE Z NATURĄ

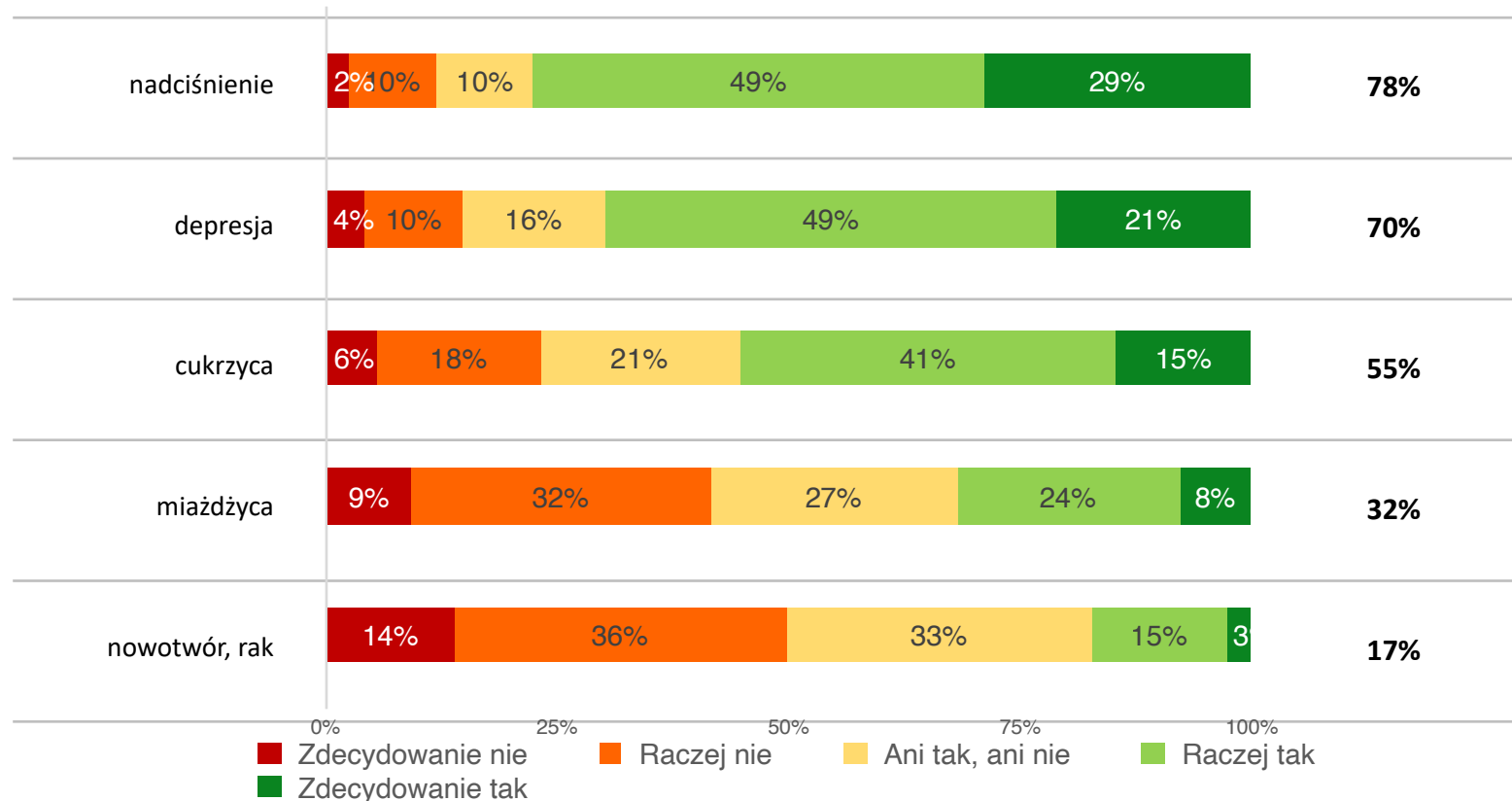
A4. W jaki sposób można zapobiegać zachorowaniu na choroby cywilizacyjne? / A4A. Które z zachowań zapobiegają zachorowaniu na choroby cywilizacyjne?

Dość zróżnicowane jest postrzeganie umiejętności rozpoznawania chorób. Polacy twierdzą, że byliby w stanie u siebie rozpoznać objawy nadciśnienia i depresji, najtrudniej – nowotworu i miażdżycy.

DEKLARACJA UMIEJĘTNOŚCI ZIDENTYFIKOWANIA OBJAWÓW CHOROÓB

TOP 2 BOXES

A5. Czy umiał(a)by Pan/i rozpoznać u siebie objawy ...?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Kobiety i osoby z pokolenia BB częściej uważają, że byłyby w stanie rozpoznać u siebie objawy nadciśnienia i cukrzycy. Poziom wykształcenia wiąże się z oceną umiejętności rozpoznawania objawów chorobowych. Chorujący i przyjmujący leki deklarują wyższą ocenę umiejętności rozpoznawania objawów.

DEKLARACJA UMIEJĘTNOŚCI ZIDENTYFIKOWANIA OBJAWÓW CHORÓB U SIEBIE

TOP 2 BOXES	OGÓŁ	PŁEĆ		POKOLENIA			WYKSZTAŁCENIE			CHORUJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA			
		KOBIETA	MĘŻCZYZNA	Y (35-39)	X (40-54)	BB (55-80)	NIŻSZE	ŚREDNIE	WYŻSZE	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHORUJĘ
	1474	771	703	219	536	719	274	670	530	601	873	887	587	88	1033	169	184
nadciśnienie	78%	80%	75%	64%	74%	85%	68%	79%	81%	84%	73%	83%	69%	70%	77%	75%	86%
depresja	70%	72%	67%	71%	69%	70%	57%	70%	77%	73%	67%	71%	68%	66%	70%	75%	65%
cukrzyca	55%	58%	52%	51%	51%	60%	42%	55%	63%	60%	52%	60%	48%	53%	55%	53%	63%
miażdżycy	32%	33%	31%	23%	28%	38%	24%	31%	37%	37%	29%	36%	26%	44%	29%	26%	45%
nowotwór, rak	17%	20%	14%	17%	17%	17%	13%	18%	19%	18%	17%	18%	17%	29%	17%	16%	15%

A5. Czy umiał(a)by Pan/i rozpoznać u siebie objawy ...?

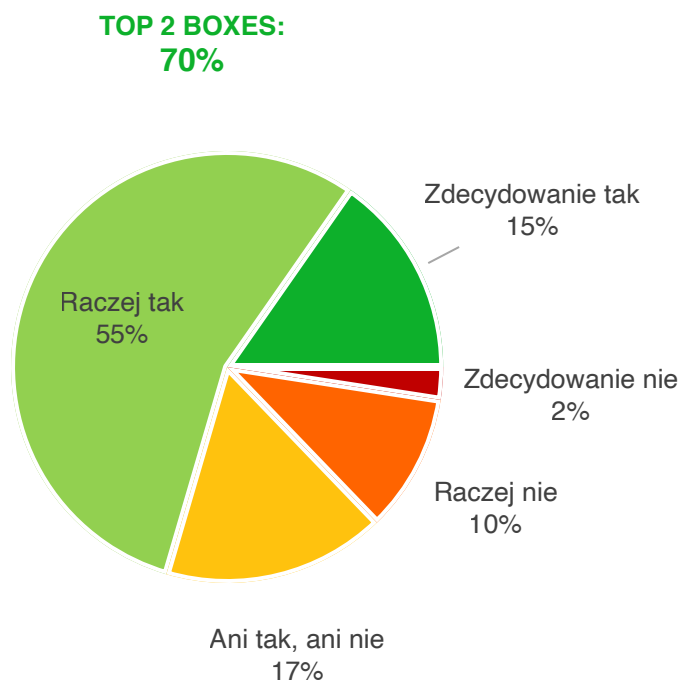
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

34% 21% statystycznie istotnie wyższe / niższe od ogółu badanych

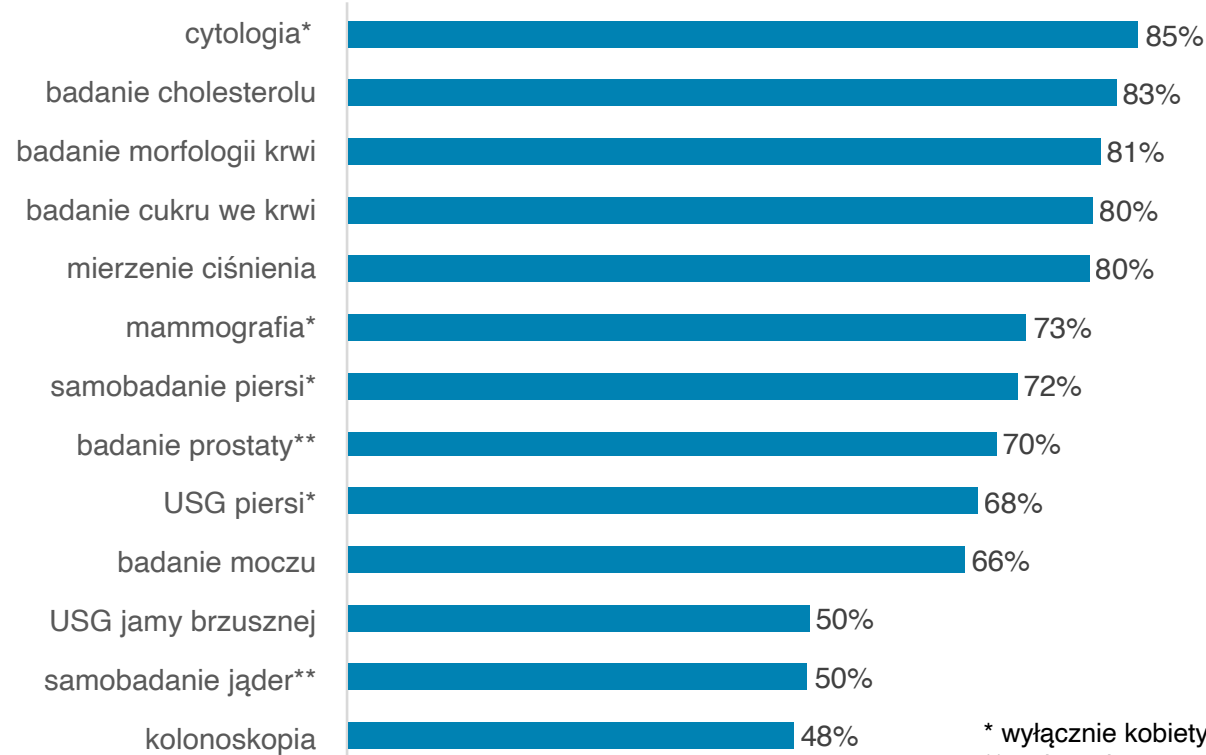
Większość Polaków deklaruje, że wie jakie badania profilaktyczne powinny się wykonać w ich wieku. Wskazują, że to badanie poziomu cholesterolu, cukru we krwi, morfologii, u kobiet – cytologia i mammografia.

BADANIA PROFILAKTYCZNE

wiem jakie badania powinno się wykonać

jakie badania powinno się wykonywać

* wyłącznie kobiety
** wyłącznie mężczyźni

A6. Czy wie Pan/i jakie badania profilaktyczne powinno się wykonać w Pana/i wieku? / A7. Jaki typ badań profilaktycznych powinno się wykonać w Pana/Pani wieku? /

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Kobiety częściej deklarują, że wiedzą jakie badania profilaktyczne powinny wykonać. Pokolenie najstarsze (BB) ma większą świadomość potrzebnych badań. Świadomość badań rośnie proporcjonalnie z wiekiem oraz wraz ze wzrostem wykształcenia.

BADANIA PROFILAKTYCZNE

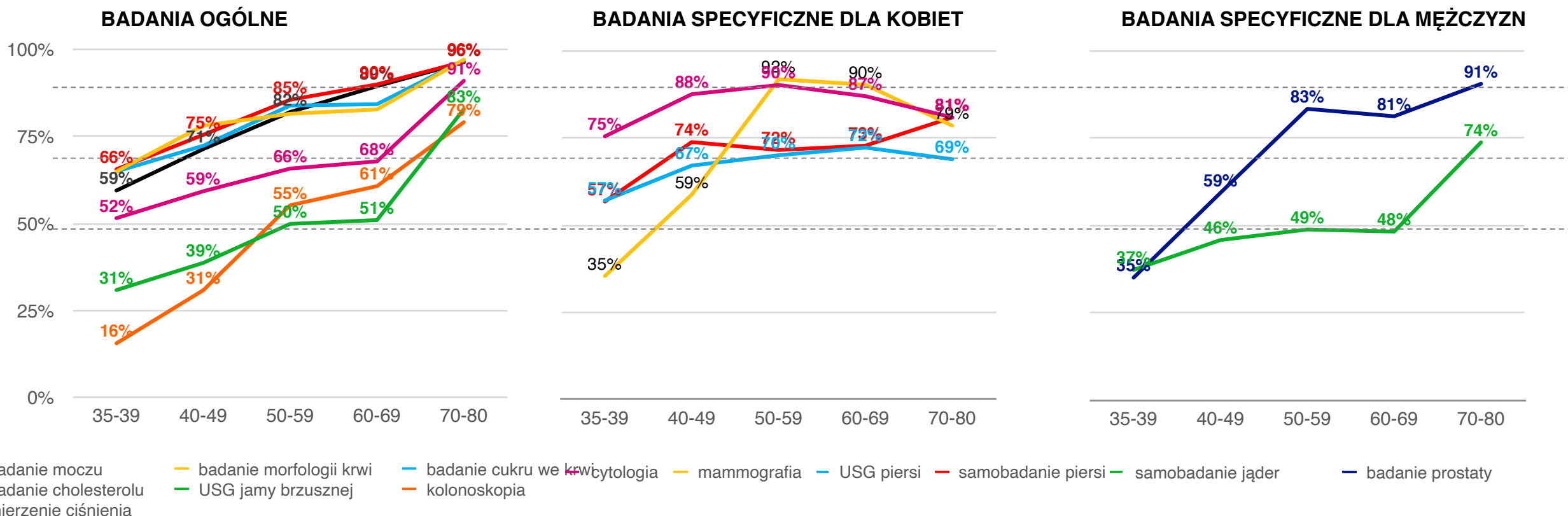
	OGÓŁ	PŁEĆ		POKOLENIA			WYKSZTAŁCENIE			CHORUJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA			
		KOBIETA	MĘŻCZYZNA	Y (35-39)	X (40-54)	BB (55-80)	NIŻSZE	ŚREDNIE	WYŻSZE	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHORUJĘ
	1474	771	703	219	536	719	274	670	530	601	873	887	587	88	1033	169	184
wiem jakie badania powinno się wykonać																	
Zdecydowanie nie	2%	2%	3%	5%	2%	2%	3%	2%	3%	2%	3%	2%	4%	8%	2%	4%	1%
Raczej nie	10%	7%	14%	20%	11%	7%	18%	8%	9%	8%	12%	9%	13%	7%	11%	6%	11%
Ani tak, ani nie	17%	15%	19%	24%	20%	12%	20%	19%	13%	14%	19%	13%	22%	19%	17%	21%	11%
Raczej tak	55%	58%	53%	45%	56%	57%	44%	56%	59%	56%	54%	57%	53%	43%	57%	57%	51%
Zdecydowanie tak	15%	19%	11%	6%	11%	22%	15%	15%	16%	20%	12%	20%	8%	24%	13%	12%	26%

A6. Czy wie Pan/i jakie badania profilaktyczne powinno się wykonać w Pana/i wieku? / A8. Kiedy wykonał(a) Pan/i ostatnie badania profilaktyczne?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

34% 21% statystycznie istotnie wyższe / niższe od ogółu badanych

Świadomość potrzeby badań – morfologia krwi, cukru we krwi, cholesterolu oraz pomiaru ciśnienia – jest na dobrym, ponad 70%-owym poziomie już w grupie 40-latków. Badanie moczu nie jest tak oczywiste. W przypadku badań specyficznych dla kobiet – ich świadomość jest wysoka. Natomiast w przypadku mężczyzn, badanie prostaty jest uświadamiane przez większość po 50-tce, z samobadaniem jąder jest dużo słabiej.

Świadomość potrzeby wykonania konkretnych badań profilaktycznych wzrasta z wiekiem, ale jest wyższa również wśród osób chorujących przewlekle, przyjmujących stale leki na stałe, określających się jako „stale chorujący”.

BADANIA PROFILAKTYCZNE	PŁEĆ		POKOLENIA			WYKSZTAŁCENIE			CHORUJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA				
	KOBIETA	MĘŻCZYZNA	Y (35-39)	X (40-54)	BB (55-80)	NIŻSZE	ŚREDNIE	WYŻSZE	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHORUJĘ	
OGÓŁ	1474	771	703	219	536	719	274	670	530	601	873	887	587	88	1033	169	184
wiem jakie badania powinno się wykonać																	
badanie cholesterolu	83%	83%	82%	66%	78%	91%	73%	84%	86%	86%	80%	87%	76%	75%	82%	81%	90%
badanie morfologii krwi	81%	83%	78%	65%	79%	87%	74%	82%	84%	84%	78%	86%	74%	66%	81%	79%	88%
badanie cukru we krwi	80%	82%	78%	65%	75%	89%	73%	81%	83%	86%	76%	86%	71%	64%	80%	79%	91%
mierzenie ciśnienia	80%	81%	78%	59%	73%	91%	71%	82%	81%	87%	75%	87%	69%	63%	79%	79%	91%
badanie moczu	66%	65%	68%	52%	61%	75%	63%	65%	70%	72%	62%	73%	57%	59%	64%	71%	78%
USG jamy brzusznej	50%	53%	46%	31%	41%	62%	52%	49%	50%	57%	44%	59%	36%	32%	45%	61%	72%
kolonoskopia	48%	48%	48%	16%	36%	67%	45%	49%	48%	55%	43%	58%	33%	30%	45%	54%	67%
cytologia*	-	85%															
mammografia*	-	73%															
samobadanie piersi*	-	72%															
USG piersi*	-	68%															
badanie prostaty**	-		70%														
samobadanie jąder**	-		50%														

* wyłącznie kobiety
** wyłącznie mężczyźni

A7. Jaki typ badań profilaktycznych powinno się wykonać w Pana/Pani wieku?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

34% 21% statystycznie istotnie wyższe / niższe od ogółu badanych

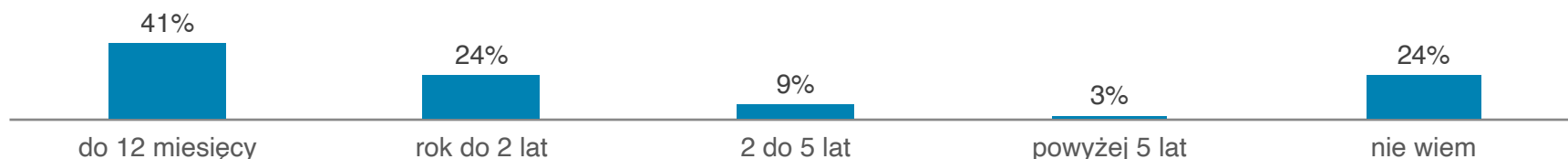

Co 4. Polak w wieku 35-80 lat nie pamięta kiedy wykonał swoje ostatnie badanie profilaktyczne. Osoby, które to wiedzą, wykonywały je w ciągu ostatnich 2 lat. Kobiety częściej wykonywały badania w ostatnim roku, podobnie jak przedstawiciele pokolenia BB oraz osoby z wykształceniem wyższym.

BADANIA PROFILAKTYCZNE

kiedy miało miejsce ostatnie wykonane badanie profilaktyczne?

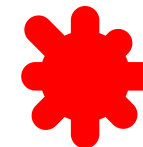
średnio
1,5 roku temu

	OGÓŁ	PŁEĆ		POKOLENIA			WYKSZTAŁCENIE			CHOROJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA			
		KOBIETA	MĘŻCZYZNA	Y (35-39)	X (40-54)	BB (55-80)	NIŻSZE	ŚREDNIE	WYŻSZE	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHOROJĘ
	1474	771	703	219	536	719	274	670	530	601	873	887	587	88	1033	169	184
do 12 miesięcy	41%	46%	36%	26%	32%	52%	35%	40%	46%	52%	34%	52%	24%	29%	38%	47%	59%
rok do 2 lat	24%	23%	24%	27%	25%	21%	20%	24%	25%	23%	24%	24%	22%	27%	24%	21%	23%
2 do 5 lat	9%	9%	8%	11%	8%	8%	7%	10%	8%	6%	11%	7%	12%	7%	9%	9%	6%
powyżej 5 lat	3%	2%	4%	2%	3%	3%	4%	3%	2%	2%	3%	2%	5%	4%	3%	2%	2%
nie wiem	24%	20%	28%	33%	31%	15%	34%	23%	19%	17%	28%	15%	37%	34%	25%	22%	10%

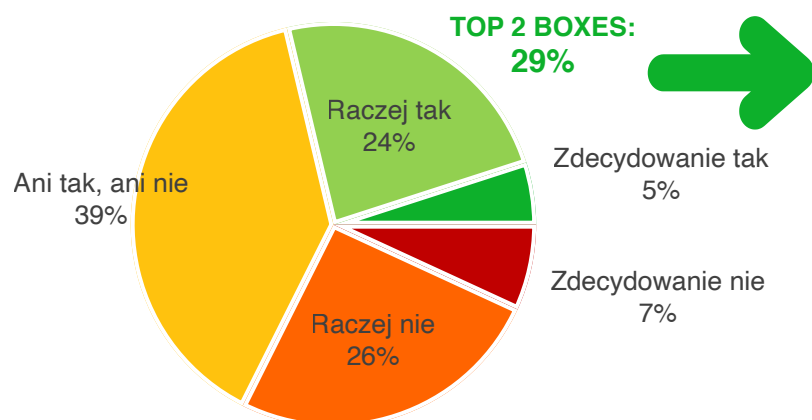
A8. Kiedy wykonał(a) Pan/i ostatnie badania profilaktyczne?

29% Polaków deklaruje przyrost swojej wiedzy medycznej w czasie pandemii. Ich wiedza wzbogaciła się przede wszystkim o chorobach wywoływanych przez koronawirusa i ogólnie o chorobach zakaźnych, ale też depresji, w zakresie zapobiegania zachorowaniu i rozpoznawania objawów.

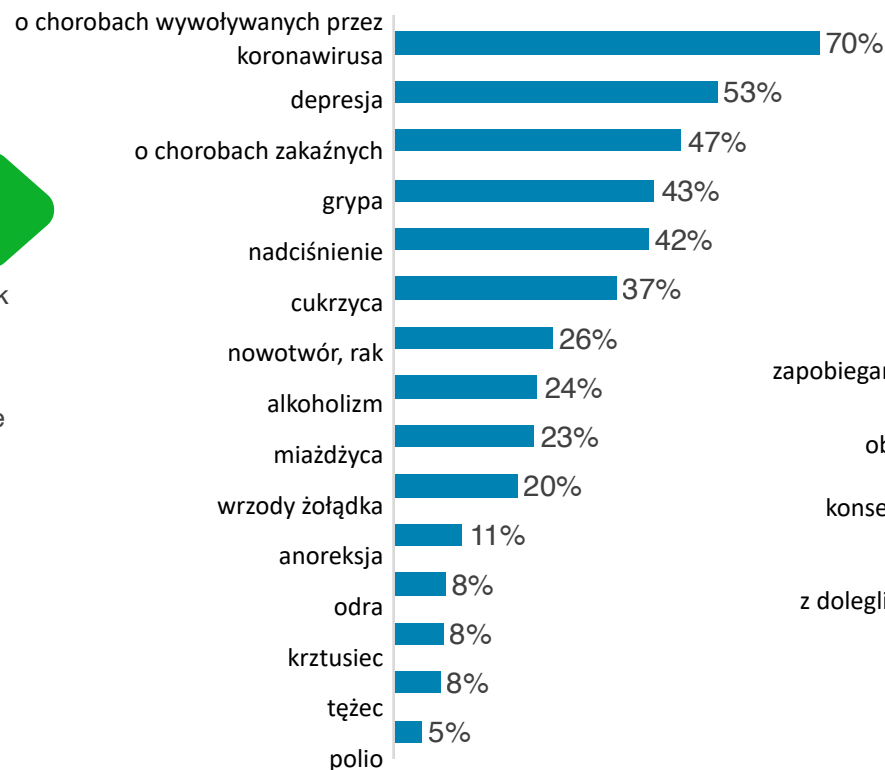

ZMIANA STANU WIEDZY O CHOROBAH W CZASIE PANDEMII

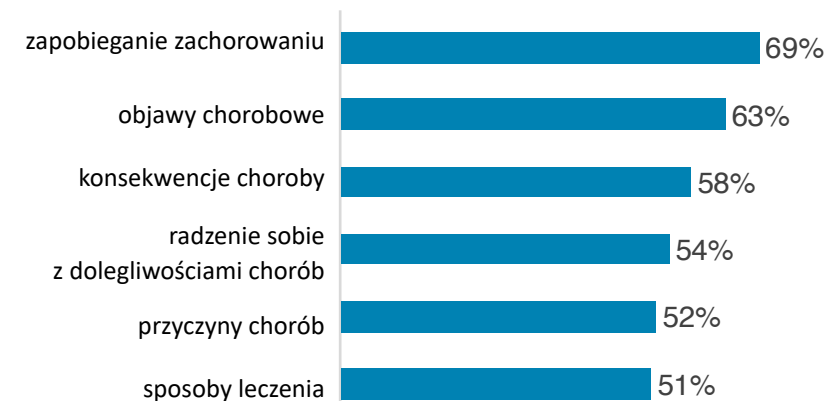
zwiększenie się wiedzy o chorobach, leczeniu, zapobieganiu chorobom w czasie pandemii

o jakich chorobach?

w jakim zakresie?

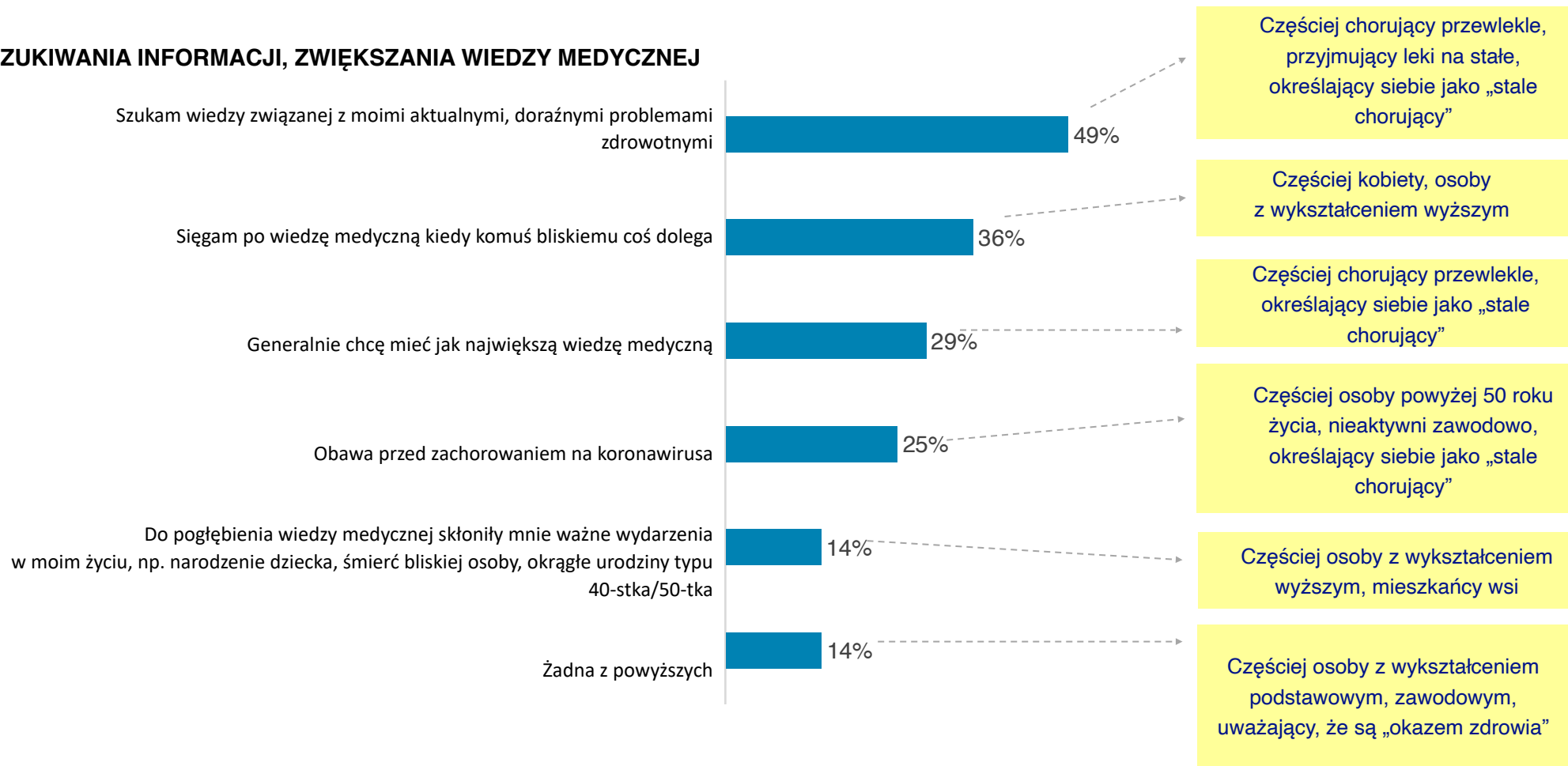
B1. Czy w czasie pandemii zwiększyła się Pana/i wiedza o chorobach, leczeniu chorób, zapobieganiu? / B2. O jakich chorobach wie Pan/i teraz więcej niż przed pandemią? / B3. Powiedział/a Pan/i, że Pana/i poziom wiedzy medycznej w czasie pandemii się zwiększył, w jakim zakresie?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474; osoby, których wiedza o koronawirusie zwiększyła się: n=423

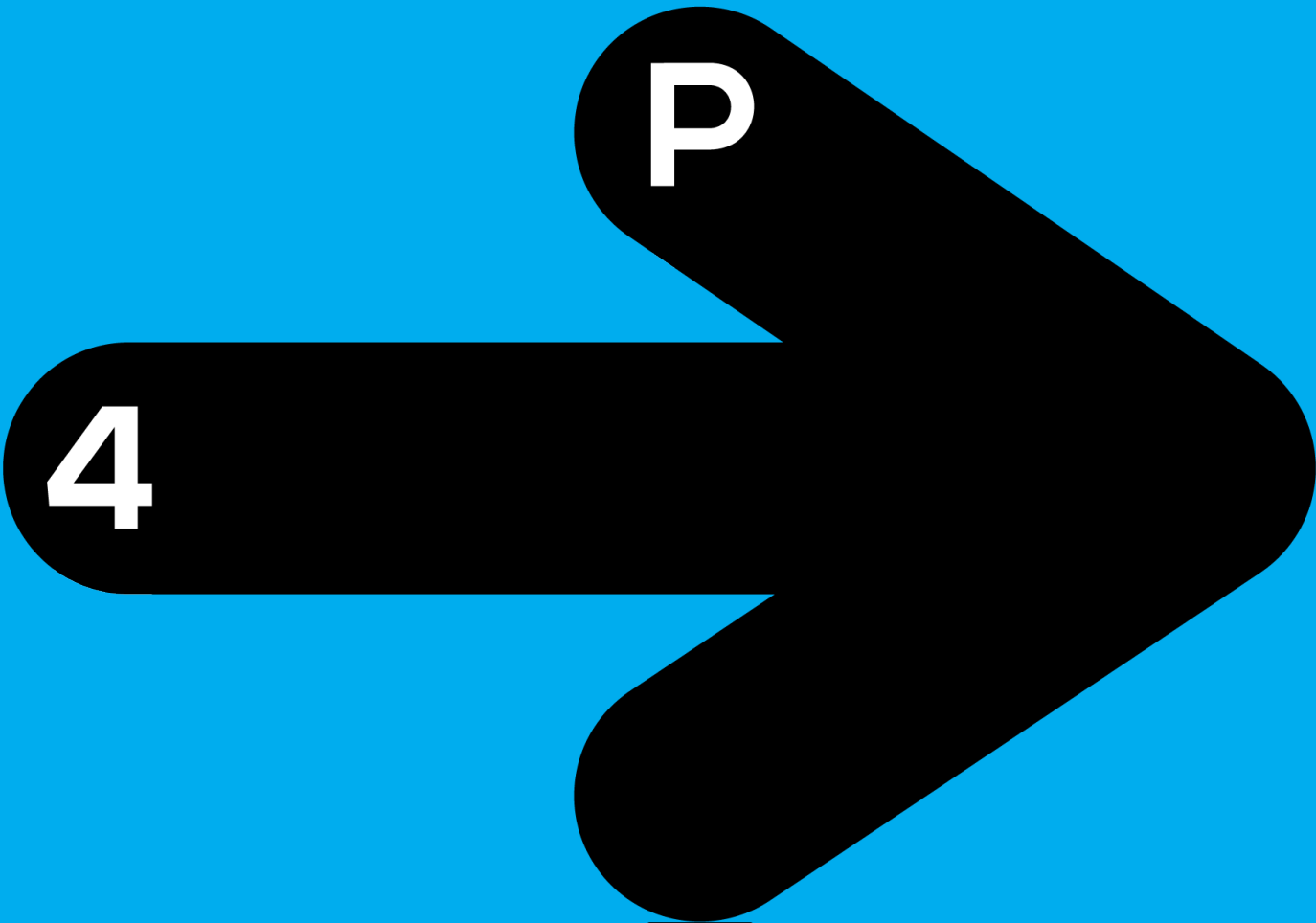
Do poszukiwania informacji medycznych skłania najczęściej potrzeba chwili, doraźne pojawiające się problemy zdrowotne swoje lub najbliższych. 3 na 10 po prostu chce mieć jak największą wiedzę medyczną.

MOTYWACJE DO POSZUKIWANIA INFORMACJI, ZWIĘKSZANIA WIEDZY MEDYCZNEJ

C1. Co powoduje, że sięga Pan/i po informacje o chorobach, leczeniu chorób, zapobieganiu? Czy pogłębia Pan/i swoją wiedzę medyczną z następujących powodów:

Podstawa: Polacy 35-65 lat, n=1140

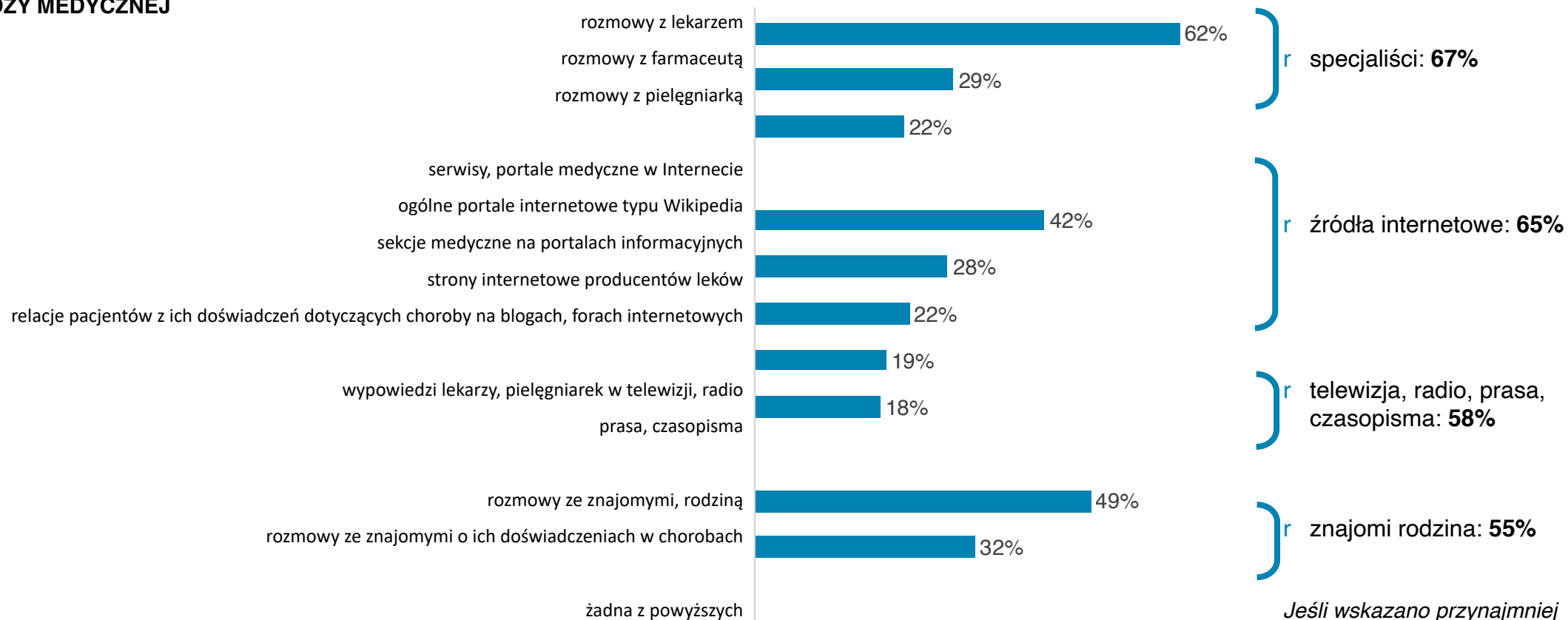

Wyniki badania

Źródła informacji

Lekarz to najpowszechniejsze źródło wiedzy medycznej, rozmowy bezpośrednio, ale i wypowiedzi specjalistów w mediach. Wśród internetowych najpopularniejsze są serwisy, portale medyczne, a najmniej popularne strony internetowe producentów leków oraz blogi i fora internetowe. Znajomi i rodzina są źródłem wiedzy dla ponad połowy Polaków.

ŹRÓDŁA WIEDZY MEDYCZNEJ

Jeśli wskazano przynajmniej jedno źródło z kategorii

Z1. Proszę wskazać źródła, z których Pan/i czerpie wiedzę medyczną?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Lekarze są źródłem wiedzy jeszcze częściej dla chorujących przewlekle, przyjmujących leki na stałe, oceniających słabiej swój stan zdrowia.

ŹRÓDŁA WIEDZY MEDYCZNEJ	OGÓŁ	PŁEĆ		CHORUJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA			
		KOBIETA	MĘŻCZYZNA	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHORUJĘ
N=	1474	771	703	601	873	887	587	88	1033	169	184
rozmowy z lekarzem	62%	61%	62%	71%	55%	70%	50%	43%	59%	69%	79%
wypowiedzi lekarzy, pielęgniarek w telewizji, radio	49%	50%	48%	54%	46%	57%	36%	35%	48%	47%	61%
rozmowy ze znajomymi, rodziną	44%	46%	42%	45%	44%	49%	37%	31%	45%	41%	51%
serwisy, portale medyczne w Internecie	42%	43%	42%	44%	41%	39%	47%	27%	44%	44%	39%
rozmowy ze znajomymi o ich doświadczeniach w chorobach	41%	43%	38%	42%	40%	45%	34%	25%	41%	43%	48%
prasa, czasopisma	32%	34%	29%	33%	32%	38%	23%	31%	31%	32%	37%
rozmowy z farmaceutą	29%	31%	26%	33%	26%	34%	22%	22%	28%	29%	39%
ogólne portale internetowe typu Wikipedia	28%	28%	28%	29%	27%	27%	29%	14%	29%	34%	21%
sekcje medyczne na portalach informacyjnych	22%	22%	23%	23%	22%	21%	24%	20%	24%	18%	21%
rozmowy z pielęgniarką	22%	22%	21%	25%	19%	26%	14%	12%	20%	27%	33%
strony internetowe producentów leków	19%	19%	19%	21%	18%	19%	19%	17%	19%	21%	20%
relacje pacjentów z ich doświadczeń dotyczących choroby na blogach, forach internetowych	18%	18%	19%	20%	17%	19%	17%	11%	19%	19%	17%
żadna z powyższych	5%	5%	5%	3%	6%	3%	7%	14%	5%	3%	3%

Z1. Proszę wskazać źródła, z których Pan/i czerpie wiedzę medyczną?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

34% 29% statystycznie istotnie wyższe / niższe od ogółu badanych

Rodzaj poszukiwanych informacji jest dość podobny w różnych źródłach. U lekarza poszukiwane są informacje o sposobie leczenia; to też częsty temat rozmów z farmaceutą oraz informacje szukane na stronach producentów leków. Niezależnie od źródła interesujące są również tematy związane z objawami chorób, profilaktyką, radzeniem sobie z dolegliwościami, ich przyczynami i konsekwencjami.

RODZAJ INFORMACJI WYKORZYSTYWANY W POSZCZEGÓLNYCH ŹRÓDŁACH - MEDYCZNE

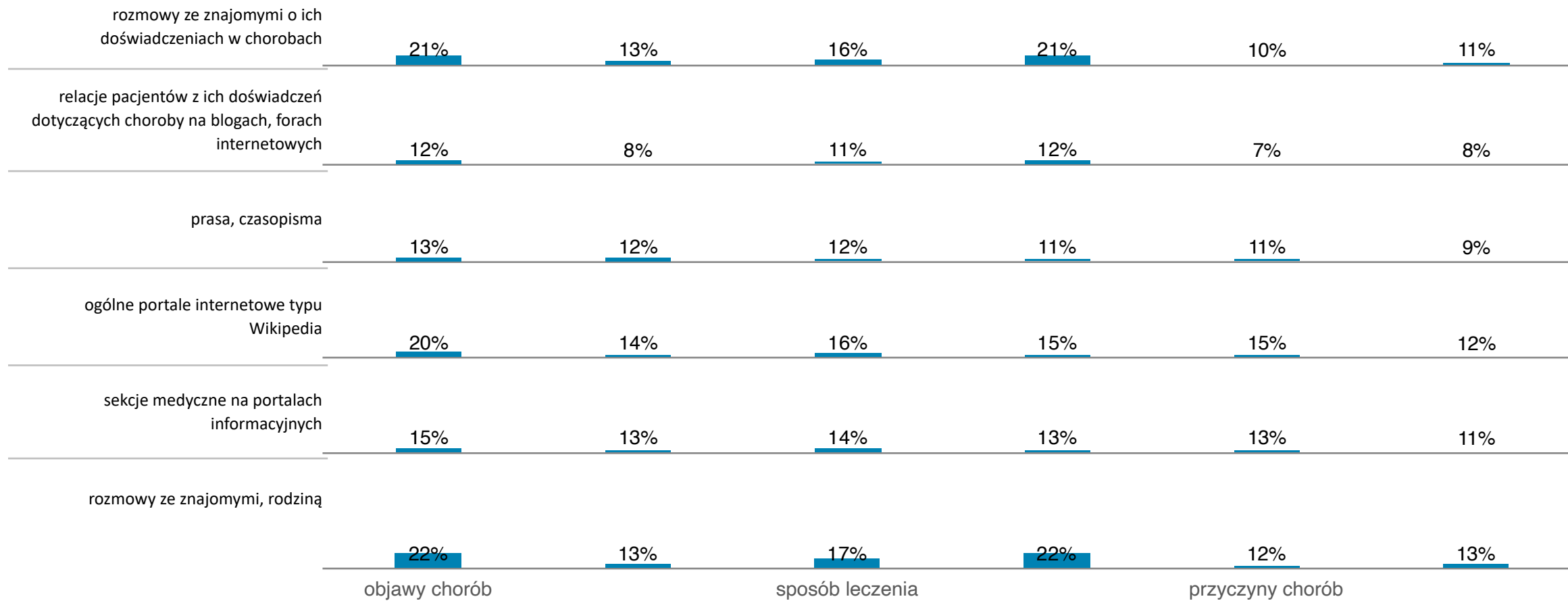

Z2. Jaki rodzaj informacji najchętniej czerpie Pan/Pani z następujących źródeł?

Podstawa: Polacy 35-65 lat, n=1140

W poszukiwaniu wiedzy o objawach sięga się do Internetu, ale i rozmawia ze znajomymi, rodziną. Te relacje dostarczają również wiedzy o radzeniu sobie z dolegliwościami, w nieco mniejszym stopniu o przyczynach, sposobach zapobiegania czy konsekwencjach chorób.

RODZAJ INFORMACJI WYKORZYSTYWANY W POSZCZEGÓLNYCH ŹRÓDŁACH - INNE

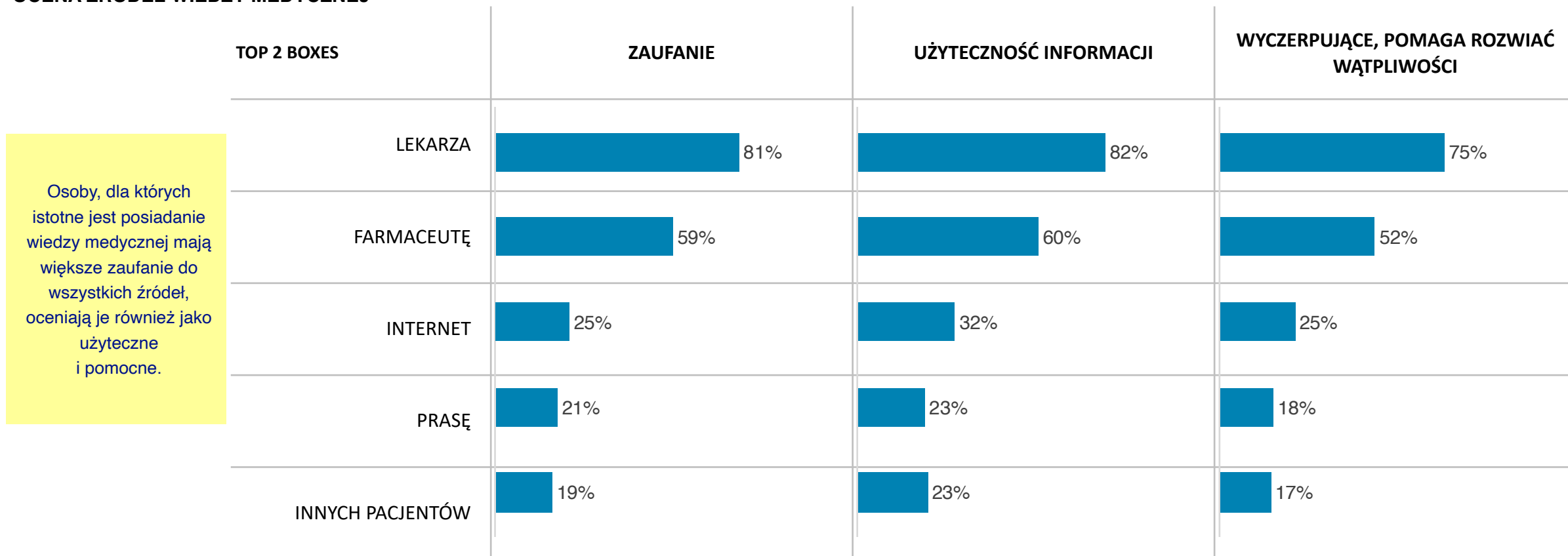

Z2. Jaki rodzaj informacji najchętniej czerpie Pan/i z:

Podstawa: Polacy 35-65 lat, n=1140

Największym zaufaniem cieszą się lekarze, kolejno farmaceuci. Z większym dystansem Polacy podchodzą do Internetu, prasy czy innych pacjentów jako źródeł wiarygodnej, użytecznej i wyczerpującej wiedzy.

OCENA ŹRÓDEŁ WIEDZY MEDYCZNEJ

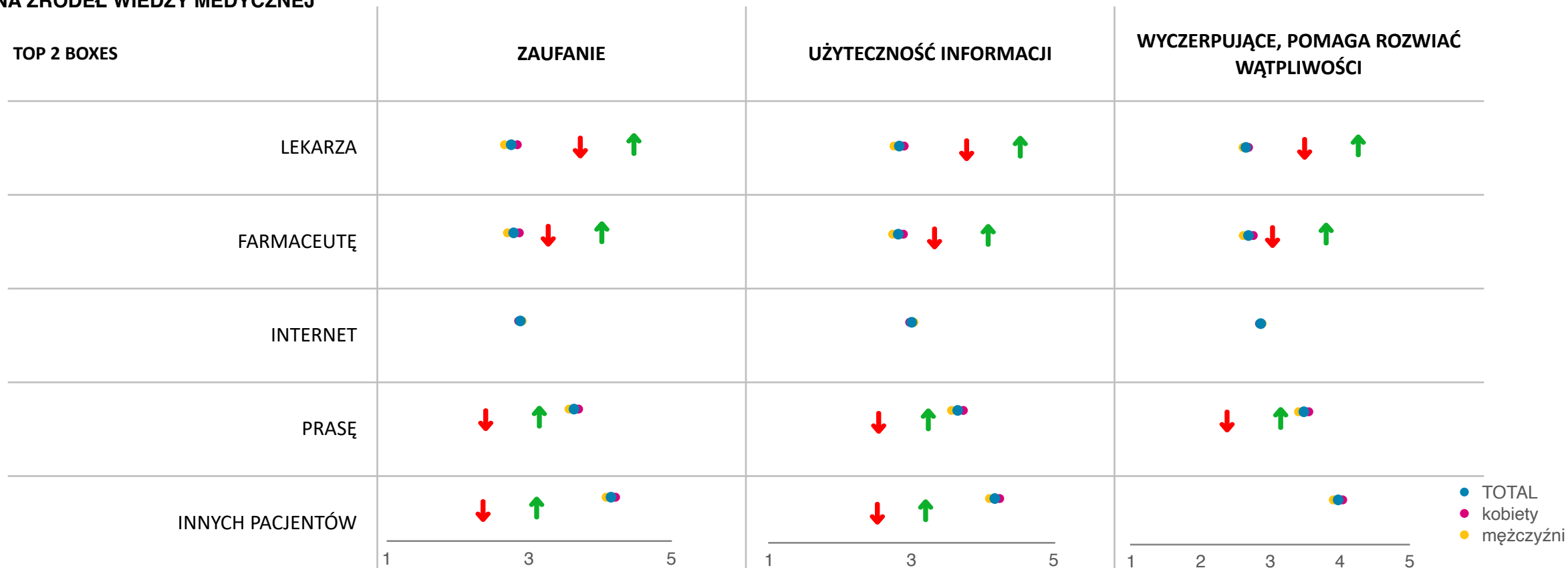

Z3A. Jak duże ma Pan/i zaufanie do ...? / Z3B. Na ile informacje uzyskane w nim są użyteczne? / Z3C. Wyczerpujące, pozwala rozwiązać moje wątpliwości?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Kobiety mają większe zaufanie i lepiej oceniają użyteczność oraz pomocność informacji uzyskanych od lekarzy, farmaceutów, a także prasy i innych pacjentów.

OCENA ŹRÓDEŁ WIEDZY MEDYCZNEJ

Z3A. Jak duże ma Pan/i zaufanie do ...? / Z3B. Na ile informacje uzyskane w nim są użyteczne? / Z3C. Wyczerpujące, pozwala rozwiązać moje wątpliwości?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

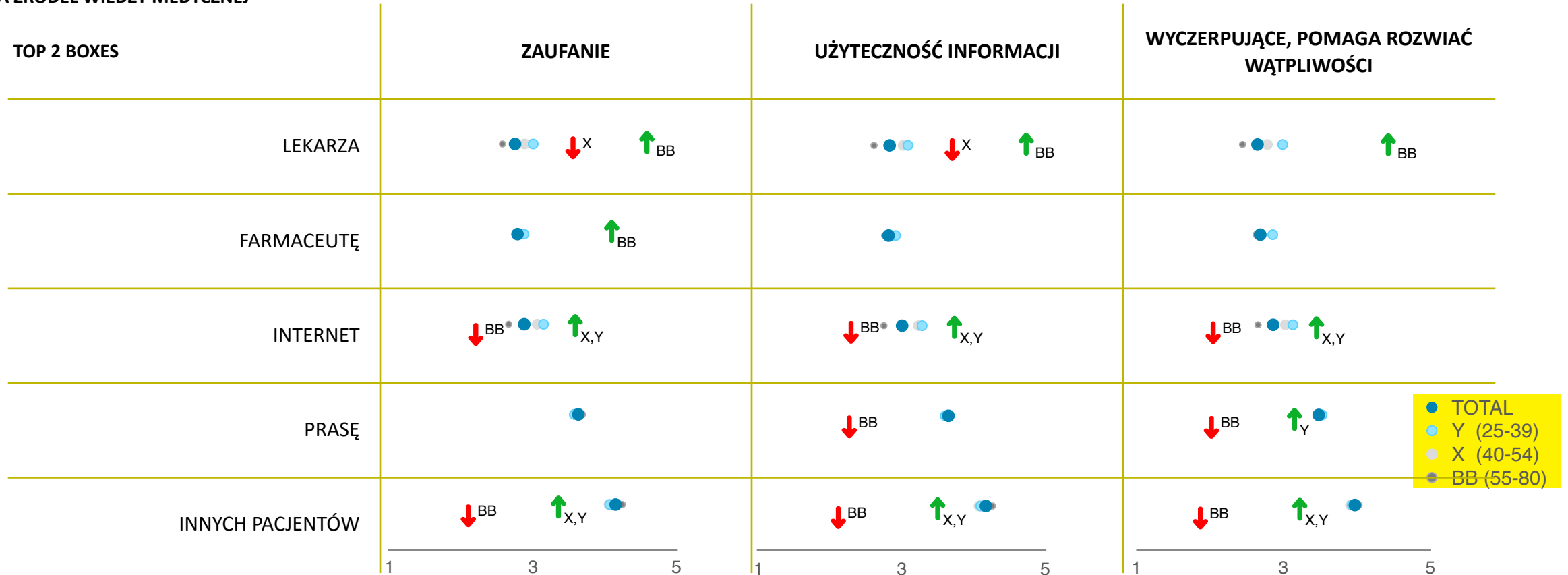
istotnie statystycznie wyższe / niższe niż ogół

Najstarsi (pokolenie BB) bardziej niż ogół ufają lekarzom i farmaceutom. Natomiast młodszy (z pokoleń Y i X) bardziej darzą zaufaniem Internet oraz opinie innych pacjentów.

OCENA ŹRÓDEŁ WIEDZY MEDYCZNEJ

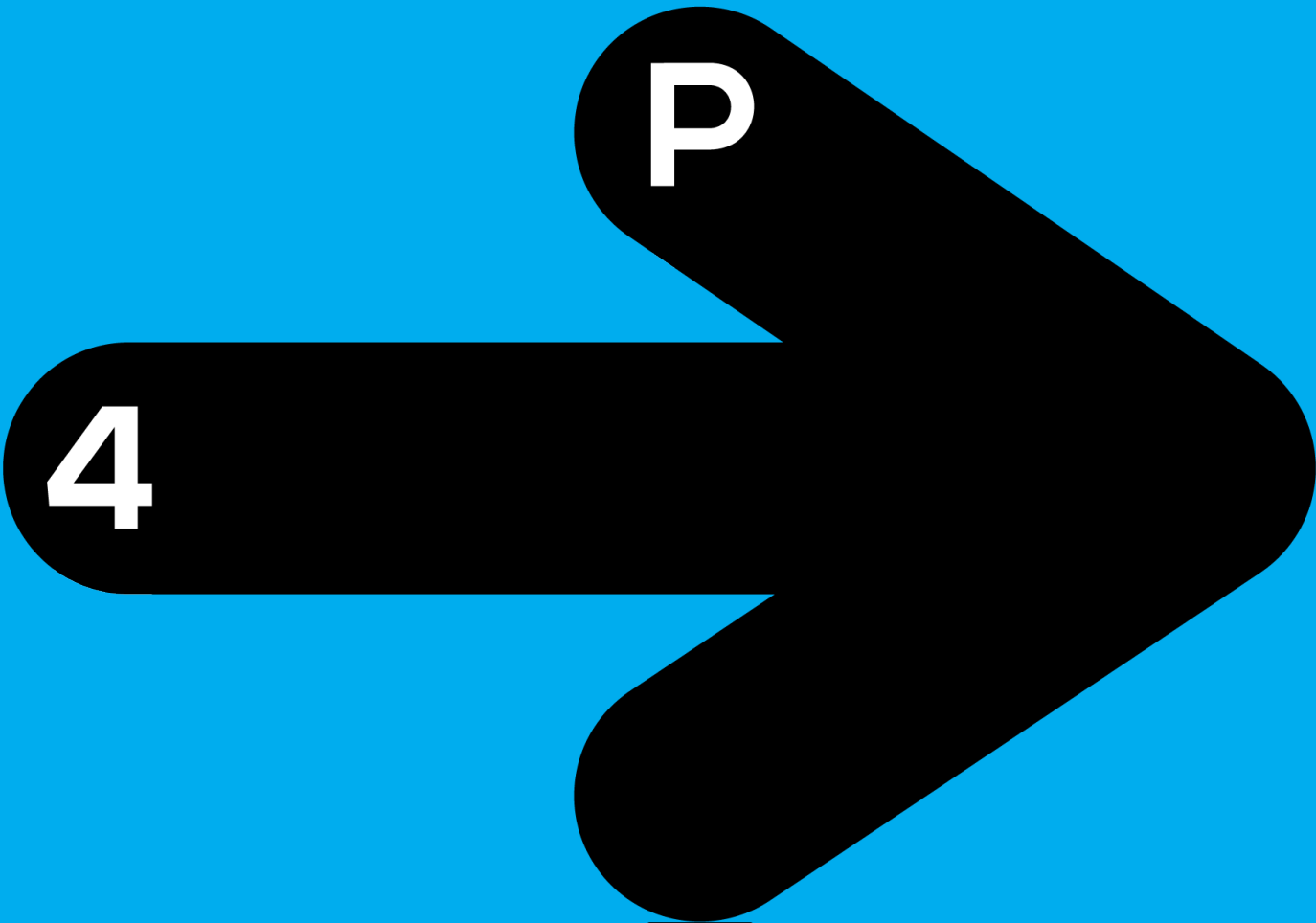

Z3A. Jak duże ma Pan/i zaufanie do ...? / Z3B. Na ile informacje uzyskane w nim są użyteczne? / Z3C. Wyczerpujące, pozwala rozwiązać moje wątpliwości?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

istotnie statystycznie wyższe / niższe niż ogół

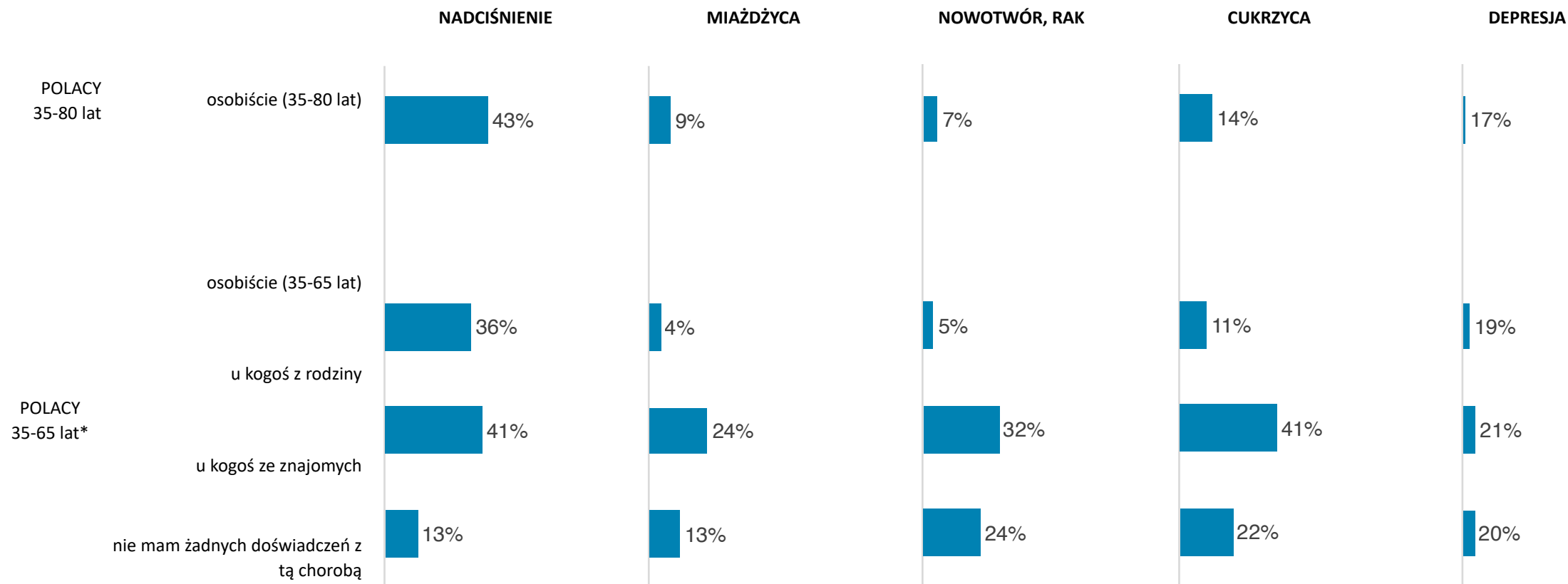
Wyniki badania

Doświadczenia z chorobami, obawy, leczenie
w czasie pandemii oraz bezpieczeństwo lekowe

Najwięcej własnych doświadczeń Polacy w wieku 35-80 lat mają z nadciśnieniem, kolejno depresją i cukrzycą.

56% Polaków w wieku 35-80 lat chorowało w ciągu ostatnich 5 lat na przynajmniej jedną z **chorób cywilizacyjnych** (nadciśnienie, miażdżyca, nowotwór, cukrzyca, depresja).

DOŚWIADCZENIA Z CHOROBIAMI W OSTATNICH 5 LATACH

D1. Czy doświadczył/a Pan/i następujących chorób w ostatnich 5 latach?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, Polacy 35-65 lat, n=1140

*pytanie w pełnej wersji zadawane było wyłącznie w CAWI

Choroby pojawiają się częściej wraz z wiekiem, wyjątkiem jest depresja.

DOŚWIADCZENIA Z CHOROBIAMI W OSTATNICH 5 LATACH

POLACY
35-80 lat

NADCIŚNIENIE
osobiście
(35-80 lat) 43%

Częściej:

- starsi: 60-69 lat: 54%, 70-80 lat: 70%
- osoby z jednoosobowych gospodarstw domowych (samotne): 50%
- bezdzietni: 52%
- renciści: 54%, emeryci: 62%

MIAŻDŻYCA 9%

Częściej:

- najstarsi: 70-80 lat: 28%
- mężczyźni: 18%
- 1- (13%) i 2-osobowe (12%) gospodarstwa domowe

NOWOTWÓR, RAK 7%

Częściej:

- najstarsi: 70-80 lat: 15%
- renciści: 12%, emeryci: 11%
- mieszkający w 2-osobowych gospodarstwach domowych: 9%

CUKRZYCA 14%

Częściej:

- starsi: 60-69 lat: 21%, 70-80 lat: 22%
- z niższym poziomem wykształcenia: 18%
- renciści: 21%, emeryci: 22%

DEPRESJA 17%

Częściej:

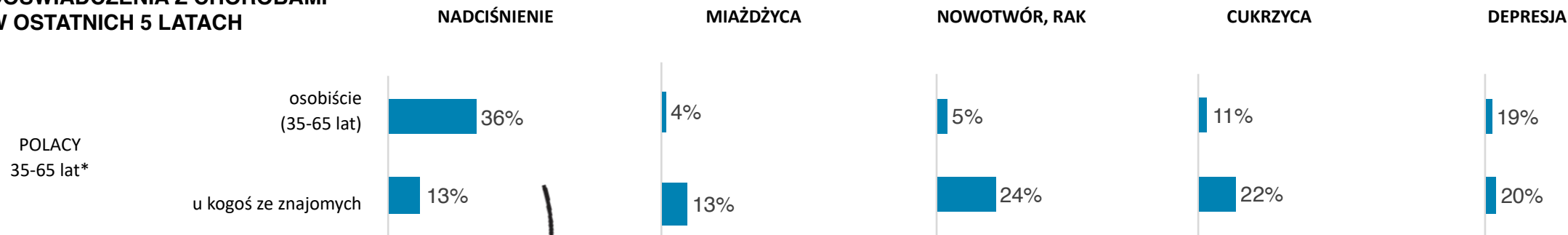
- kobiety: 20%
- młodszy: 35-59 lat: 20%
- mieszkańcy wsi na obrzeżach dużych miast: 30%
- dorośli mieszkający z rodzicami: 26% lub samotni rodzice z dziećmi: 44%
- osoby bezrobotne: 27% i pozostające na rencie: 27%
- oceniający swoją sytuację materialną jako skromną lub biedną

D1. Czy doświadczył/a Pan/i następujących chorób w ostatnich 5 latach:

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Nowotwór, miażdżyca i cukrzyca są chorobami, których wystąpienie jest przedmiotem rozmów w środowisku chorującego i informacja jest rozpowszechniana. Nie rozmawia się o depresji i nadciśnieniu.

**DOŚWIADCZENIA Z CHOROZAMI
W OSTATNICH 5 LATACH**

wskaźnik społecznego dyskutowania zachorowania

$$= \frac{\% \text{ doświadczenie choroby u znajomego}}{\% \text{ osobistego doświadczenia choroby}}$$

0,4   3,3   4,8   2,0   1,1

<=1 informacja o zachorowaniu nie jest w środowisku rozpowszechniana
>1 informacja o zachorowaniu rozprzestrzenia się w środowisku

D1. Czy doświadczył/a Pan/i następujących chorób w ostatnich 5 latach:

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, Polacy 35-65 lat, n=1140

*pytanie w pełnej wersji zadawane było wyłącznie w CAWI

Zdecydowanie najwięcej obaw związanych jest z nowotworami, mniej z pozostałymi chorobami, w tym z depresją. Natomiast najczęściej działań profilaktycznych podejmowanych jest by przeciwdziałać nadciśnieniu.

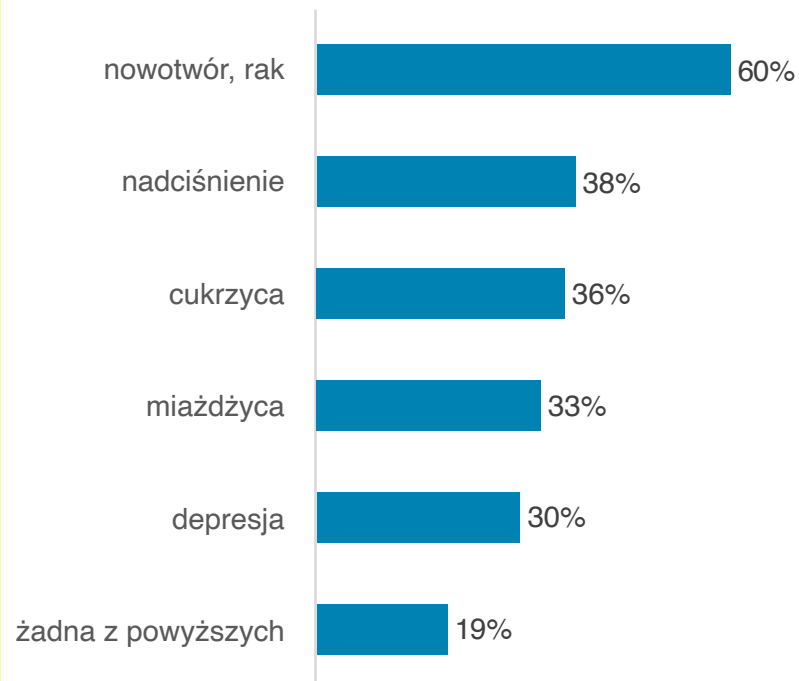
OBAWY I ZACHOWANIA BY UNIKNĄĆ ZACHOROWANIA

Wszyscy w takim samym stopniu obawiają się zachorowania na nowotwór.

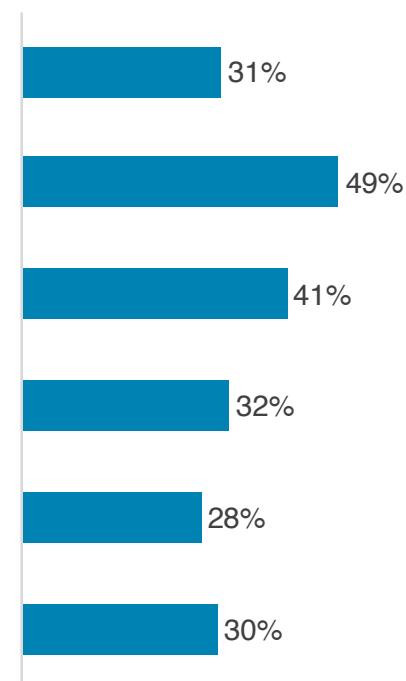
Przyjmujący leki na stałe oraz osoby określające się jako stale chorujące obawiają się wymienionych chorób bardziej niż ogół.

Osoby nazywające się „okazem zdrowia” mają mniej obaw, 41% nie obawia się żadnej z chorób cywilizacyjnych.

OBAWIA SIĘ ZACHOROWANIA NA

PODEJMUJE DZIAŁANIA BY ZMNIJSZYĆ RYZYKO ZACHOROWANIA

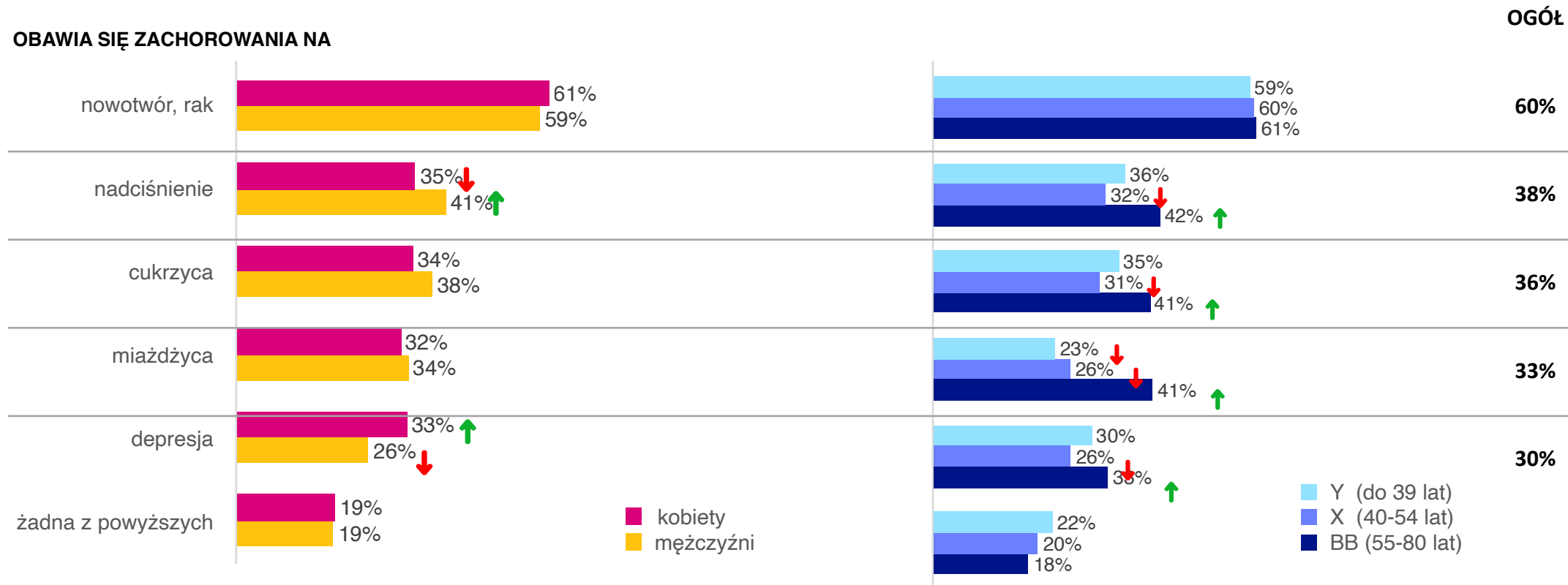
Więcej działań zapobiegawczych podejmują osoby, dla których wiedza medyczna jest ważna.

D3. Czy obawia się Pan/i zachorowania na: / D4. Czy podejmuje Pan/i jakieś działania, aby zmniejszyć ryzyko zachorowania na:

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Kobiety bardziej obawiają się depresji, a mężczyźni nadciśnienia; osoby z pokolenia BB mają generalnie więcej obaw.

OBAWY

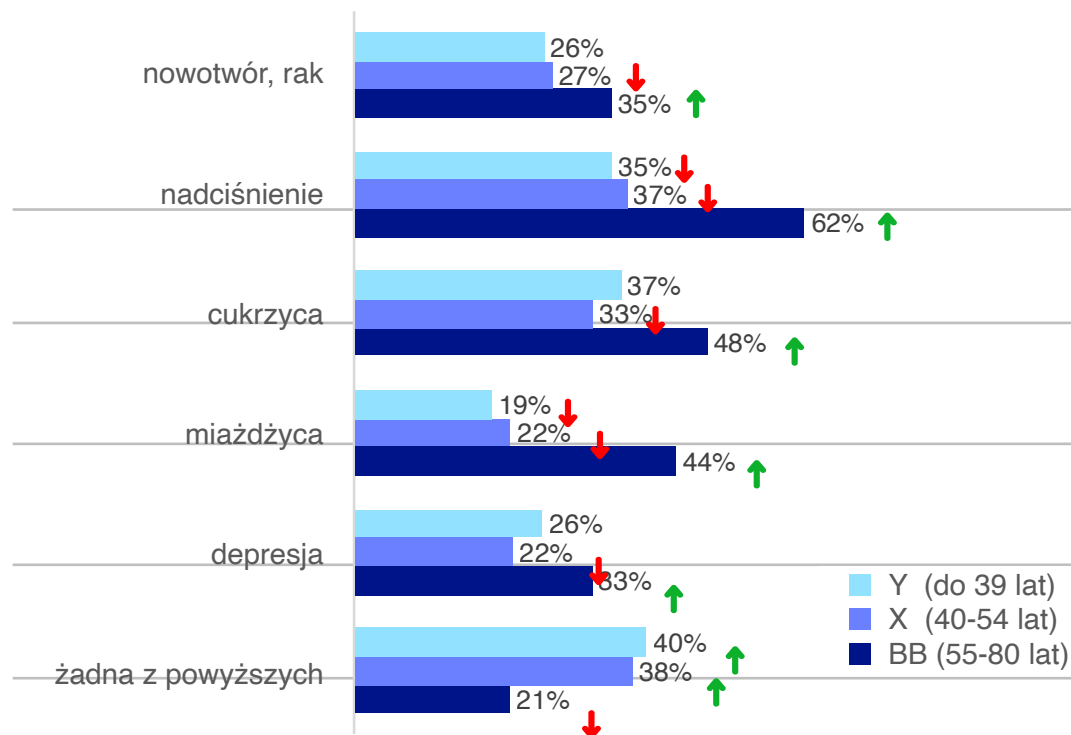
D3. Czy obawia się Pan/i zachorowania na:

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Najstarsi, chorujący przewlekłe, przyjmujący stałe leki podejmują częściej działania zmniejszające ryzyko zachorowania.

ZACHOWANIA BY UNIKNĄĆ ZACHOROWANIA

PODEJMUJE DZIAŁANIA BY ZMNIJSZYĆ RYZYKO ZACHOROWANIA

OGÓŁ	CHOROJE PRZEWLEKLE		PRZYJMUJE LEKI NA STAŁE		OCENA STANU SWOJEGO ZDROWIA			
	TAK	NIE	TAK	NIE	JESTEM OKAZEM ZDROWIA	RZADKO ZAPADAM NA CHOROBY	CZĘSTO ZAPADAM NA CHOROBY	STAŁE CHORUJĘ
1474	601	873	887	587	88	1033	169	184
31%	34%	29%	35%	25%	30%	29%	31%	42%
49%	61%	40%	62%	29%	47%	45%	55%	70%
41%	46%	38%	47%	31%	36%	39%	40%	58%
32%	36%	30%	40%	21%	33%	29%	28%	50%
28%	31%	25%	33%	20%	25%	26%	31%	36%
	18%	39%	18%	49%	42%	34%	24%	11%

D4. Czy podejmuje Pan/i jakieś działania, aby zmniejszyć ryzyko zachorowania na:

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

34% 29% istotnie statystycznie wyższe / niższe niż ogół

Kluczem do działań zapobiegawczych jest poczucie bycia zagrożonym. Obawiający się zachorowania na nadciśnienie oraz cukrzycę podejmują najczęściej działania profilaktyczne w tym zakresie.

OBAWY I ZACHOWANIA BY UNIKNĄĆ ZACHOROWANIA

WŚRÓD OSÓB, KTÓRE OBAWIAJĄ SIĘ ZACHOROWANIA NA

		NADCIŚNIENIE	MIAŻDŻYCA	NOWOTWÓR	CUKRZYCA	DEPRESJA
OGÓŁ		38%	33%	60%	36%	30%
N=	1474	557	483	888	535	439
nadciśnienie	49%	74%	63%	50%	62%	57%
miażdżycy	32%	39%	57%	38%	41%	42%
nowotwór	31%	33%	41%	41%	38%	37%
cukrzyca	41%	50%	54%	47%	65%	50%
depresja	28%	32%	38%	31%	35%	53%

PODEJMUJE DZIAŁANIA BY ZMNIJSZYĆ RYZYKO ZACHOROWANIA NA

D3. Czy obawia się Pan/i zachorowania na: / D4. Czy podejmuje Pan/i jakieś działania, aby zmniejszyć ryzyko zachorowania na:

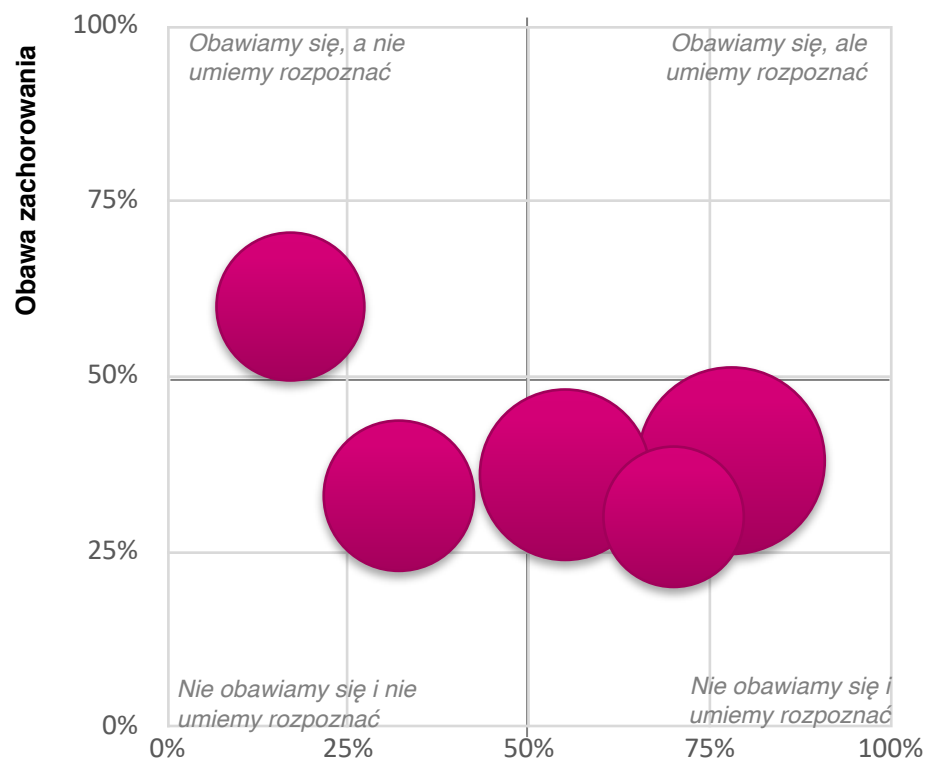
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Nadciśnienie i cukrzyca to choroby, nad którymi Polacy zdają się „panować”. Miażdżyca wydaje się najmniej rozpoznaną chorobą. Wobec nowotworu Polacy zdają się czuć bezradni.

Polacy deklarują największą umiejętność rozpoznania nadciśnienia, mają poczucie zapobiegania mu. Co może wynikać m.in. z braku rozmów o występowaniu tej choroby w najbliższym otoczeniu. Zaskakująco podobna sytuacja jest z depresją – na co prawdopodobnie wpłynęły akcje komunikacyjne z czasu pandemii: Polacy dowiedzieli się więcej o objawach i powszechności tej choroby, specjalnie nie obawiają się jednak zachorowania na nią i wciąż mają mało doświadczeń z nią. Nowotwory wzbudzają największe obawy. Polacy boją się nieco mniej cukrzycy i mają poczucie możliwości rozpoznania jej. Miażdżycy nie boją się i nie potrafią jej rozpoznać. Wystąpienia tych trzech chorób (nowotwory, cukrzyca i miażdżyca) w najbliższym otoczeniu Polacy są świadomi – historie nowotworowe zdają się być najbardziej „niosącymi” się w środowisku.

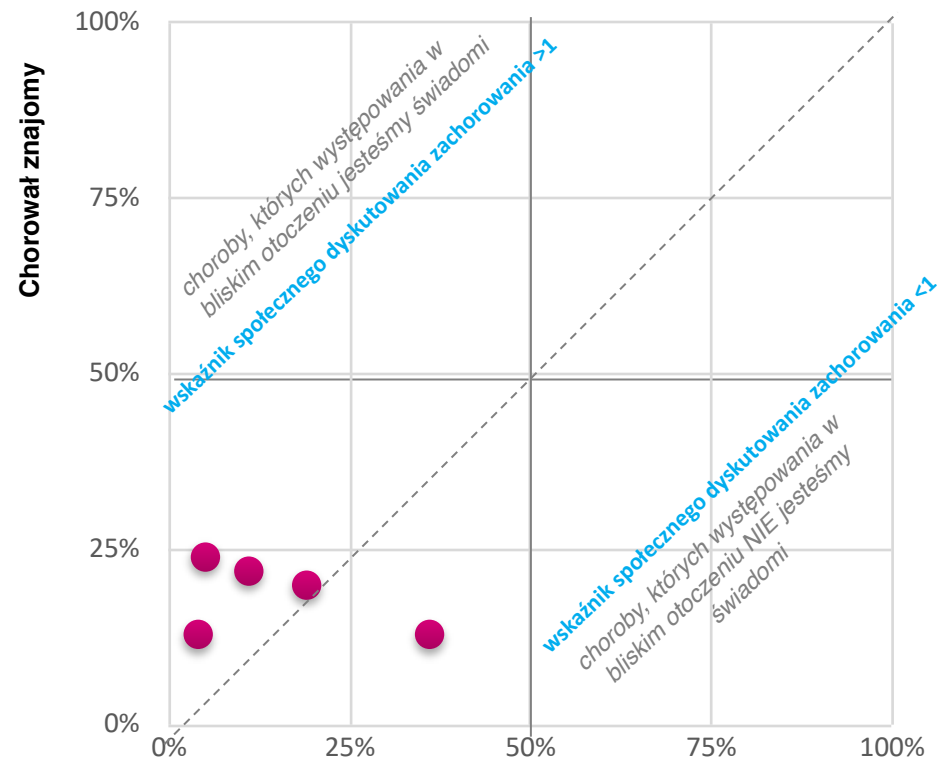
POSTAWY WOBEC CHOROBY CYWILIZACYJNYCH

wielkość koła
– deklarowane zapobieganie

Deklarowana umiejętność rozpoznania
Polacy w wieku 35-80 lat

DOŚWIADCZENIE CHOROBY CYWILIZACYJNYCH

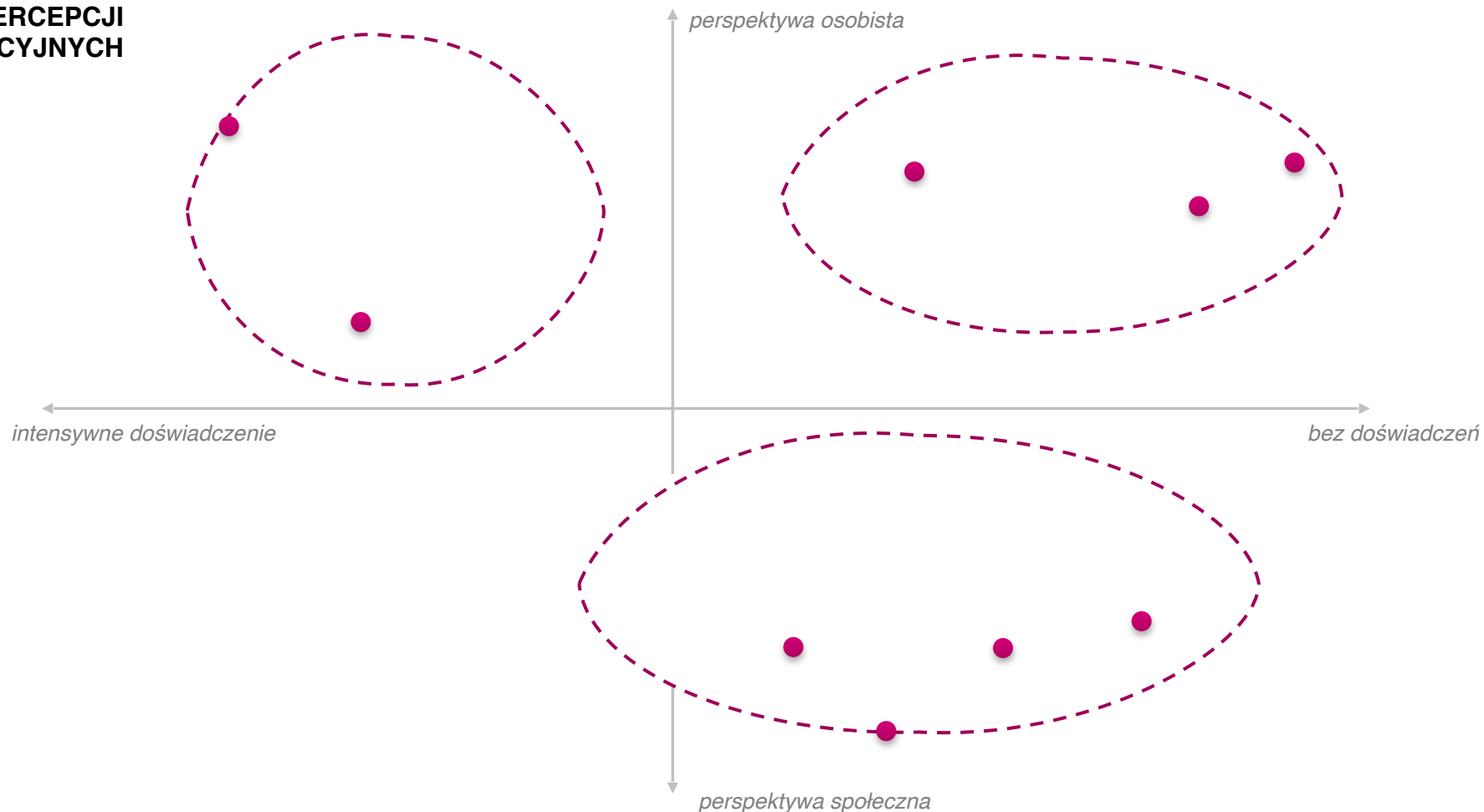
Polacy w wieku 35-60 lat

Chory osobiście

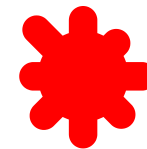

Analiza korespondencji wskazuje 3 grupy chorób: nadciśnienie jeśli jest doświadczane to intensywne, osobiście; depresja i miażdżyca to choroby, których Polacy rzadko doświadczali, a cukrzyca i nowotwór są w większości chorobami „innych”.

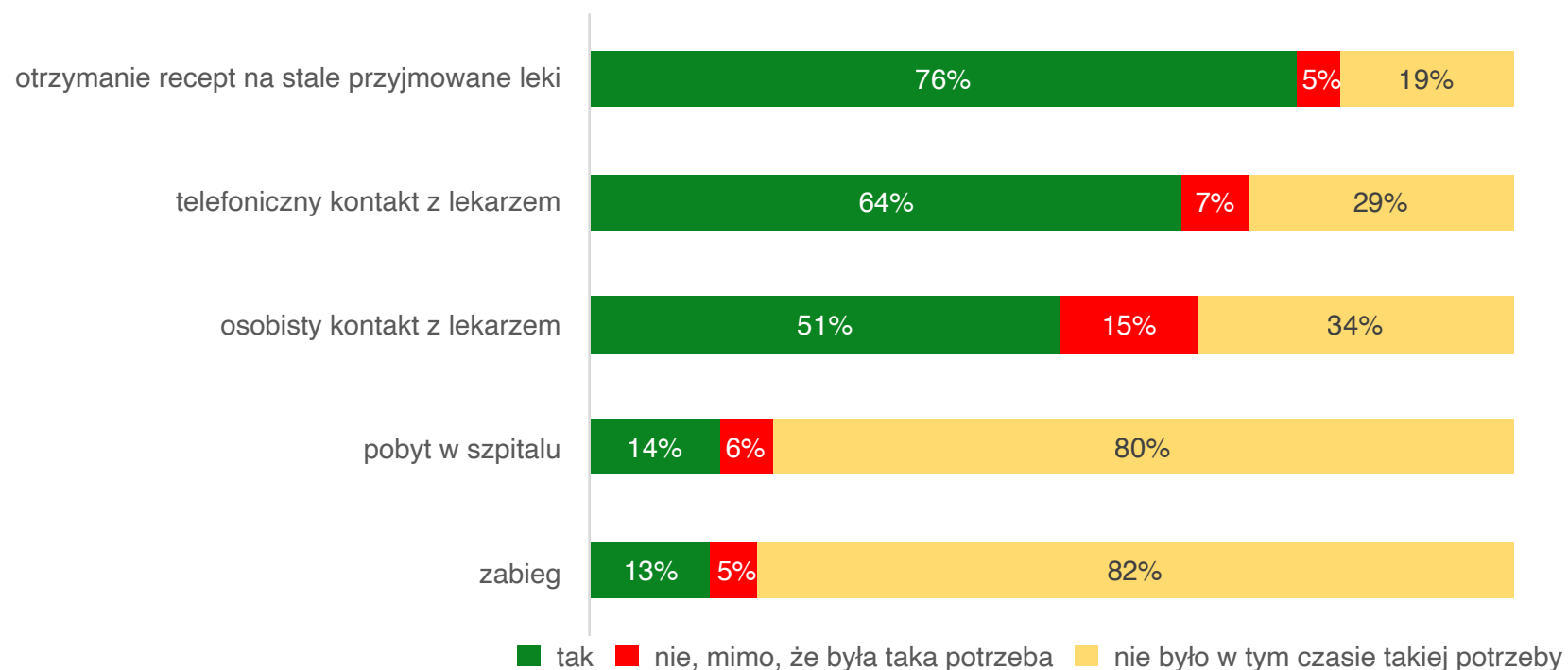
**MAPA PERCEPCJI
CHORÓB CYWILIZACYJNYCH**

Większość osób chorujących przewlekle otrzymywało w czasie pandemii recepty, miało kontakt telefoniczny z lekarzem, połowa również osobisty. Zdarzały się sytuacje, gdy opieki medycznej zabrakło - 15% nie miało możliwości osobistego spotkania, mimo, że odczuwali taką potrzebę.

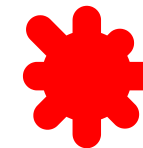
CHOROBA PRZEWLEKŁA W TRAKCIE PANDEMII – KONTYNUACJA OPIEKI

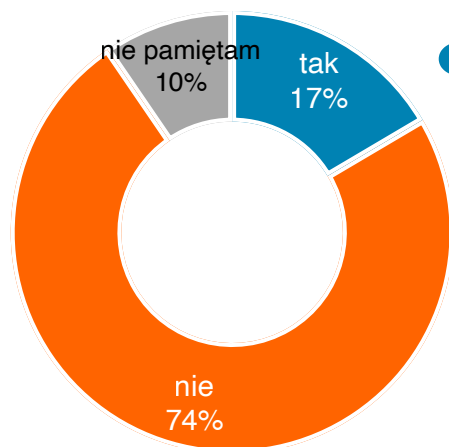
E1. Czy w czasie pandemii koronawirusa była kontynuowana opieka medyczna związana z Pana/i chorobą przewlekłą:

Podstawa: Polacy 35-80 lat chorujący przewlekle, n=820

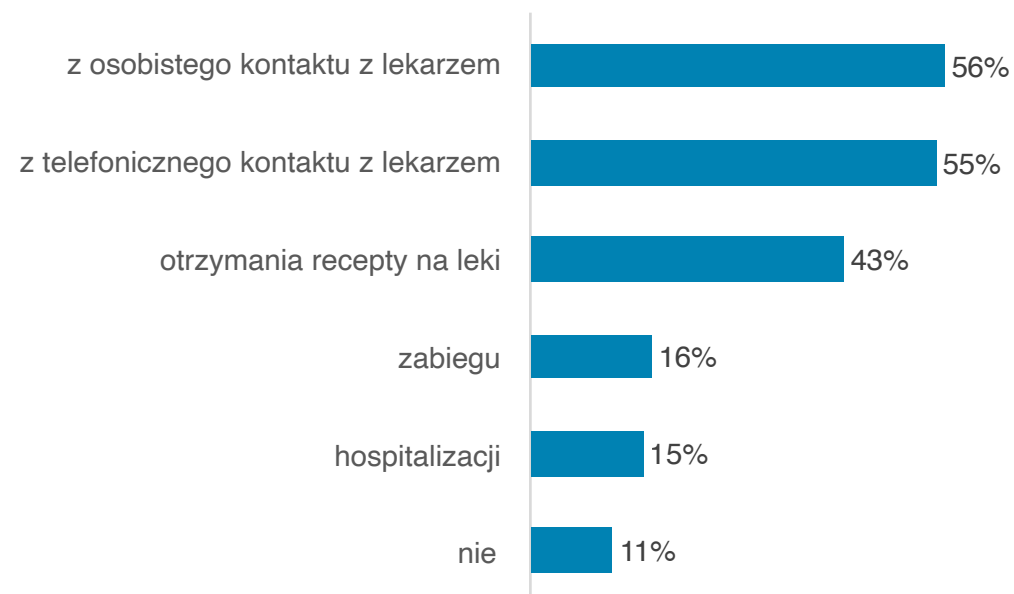
W czasie pandemii pojawiła się jakaś choroba u 17% Polaków, większość z nich skorzystała wówczas z opieki medycznej, najczęściej był to kontakt osobisty lub telefoniczny z lekarzem.

CHOROBA W TRAKCIE PANDEMII

KORZYSTANIE Z OPIEKI MEDYCZNEJ

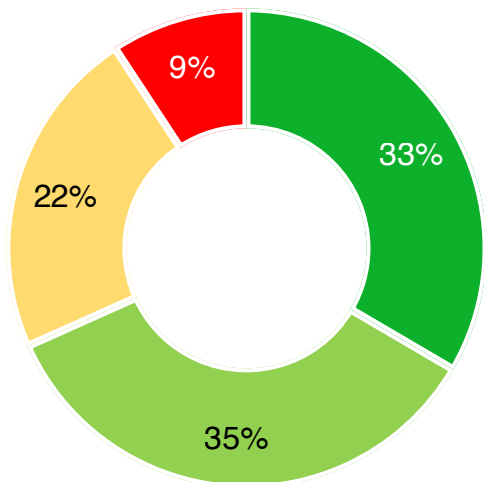

E2. Czy w czasie pandemii koronawirusa pojawiła się u Pana/i jakaś choroba? / E3. Czy korzystał/a Pan/i wtedy z opieki medycznej w związku z tą chorobą?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, osoby, u których pojawiła się jakaś choroba w trakcie pandemii: n=243

1/3 Polaków starcza na wszystkie wydatki na zdrowie, 1/3 na większość wydatków, a kolejnej 1/3 na mniejszą ich część. Najczęstsze wydatki to leki, koszty prywatnych wizyt u specjalisty oraz badań profilaktycznych. Środków brakuje na prywatne wizyty u specjalistów, abonament w prywatnej służbie zdrowia, ale i badania profilaktyczne czy leki.

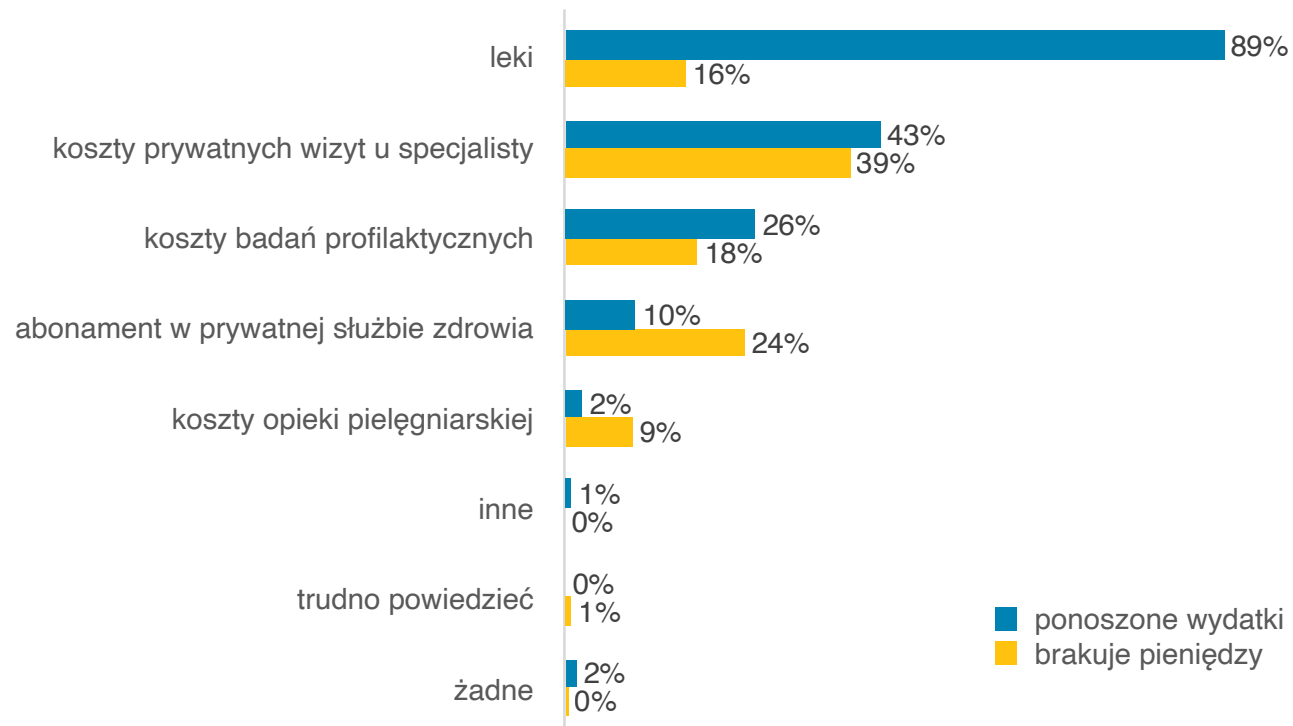
WYDATKI NA ZDROWIE

- starcza mi na wszystkie wydatki
- starcza mi na większość wydatków
- starcza mi tylko na mniejszą część wydatków
- nie starcza mi na wydatki

Na wszystkie wydatki starcza częściej mężczyznom, osobom w wieku 55-80 lat, z wyższym wykształceniem, z mniejszych (1- lub 2-osobowych gospodarstw domowych), dobrze oceniającym stan swojego zdrowia.

RODZAJ WYDATKÓW

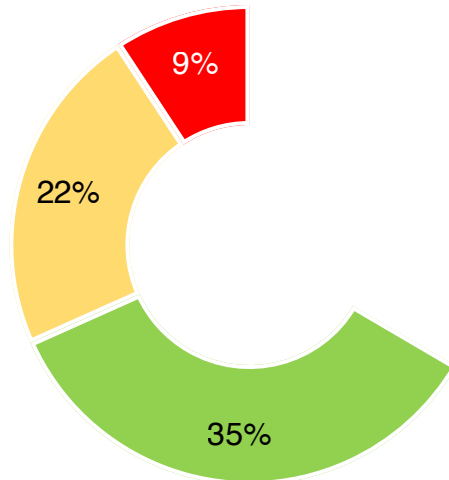

F2. Czy starcza Panu/i pieniędzy na wydatki na zdrowie? / F1. Jakiego rodzaju wydatki na zdrowie Pan/i ponosi, dla siebie lub kogoś? / F3. Na jakie wydatki Panu/Pani nie starcza pieniędzy?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

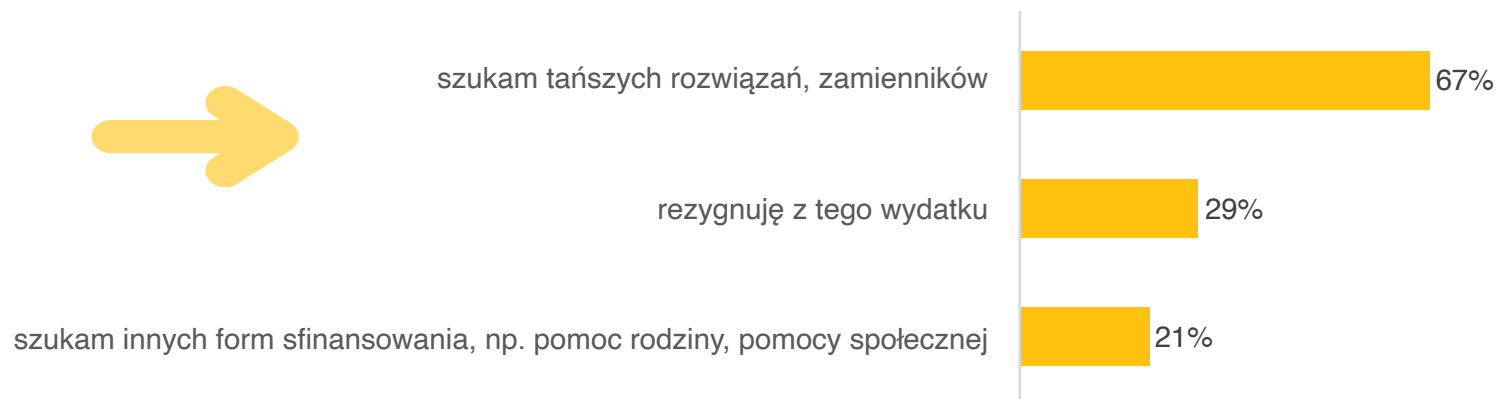
W sytuacji gdy nie starcza na wszystkie wydatki na zdrowie, najczęściej Polacy szukają tańszych rozwiązań, zamienników. 3 na 10 rezygnuje z tego konkretnego wydatku.

WYDATKI NA ZDROWIE

- starcza mi na wszystkie wydatki
- starcza mi na większość wydatków
- starcza mi tylko na mniejszą część wydatków
- nie starcza mi na wydatki

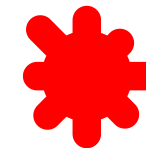
CO WTEDY ROBI GDY NIE STARCZA NA WYDATKI NA ZDROWIE?

F2. Czy starcza Panu/i pieniędzy na wydatki na zdrowie? / F2a Co robi Pan/i kiedy nie starczy pieniędzy na wydatki na zdrowie?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, osoby, którym nie starcza na wszystkie wydatki: n=981

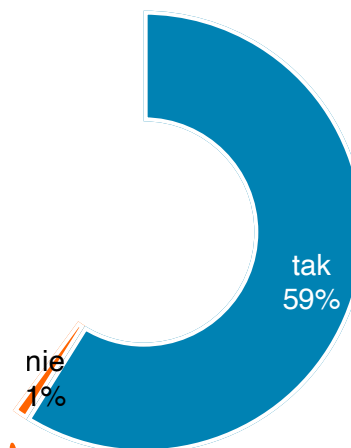
Ponad połowa Polaków w wieku 35-80 lat przyjmuje jakieś leki na stałe. Niemal wszyscy mieli możliwość, by przyjmować je bez przerwy w czasie pandemii.

PRZYJMOWANIE LEKÓW NA STAŁE

PRZYJMOWANIE LEKÓW BEZ PRZERWY W CZASIE PANDEMII

brak pieniędzy	5 osób
brak recepty	4 osoby
brak kontaktu z lekarzem	2 osoby
niedostępność leku	3 osoby
inne	6 osób

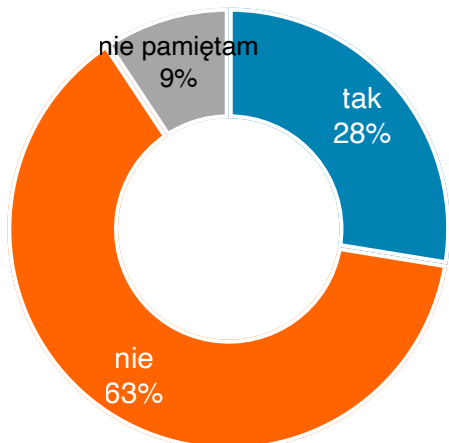
L1. Czy przyjmuje Pan/i leki na stałe? / L2. Czy przyjmował/a Pan/i te leki bez przerwy w trakcie pandemii?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

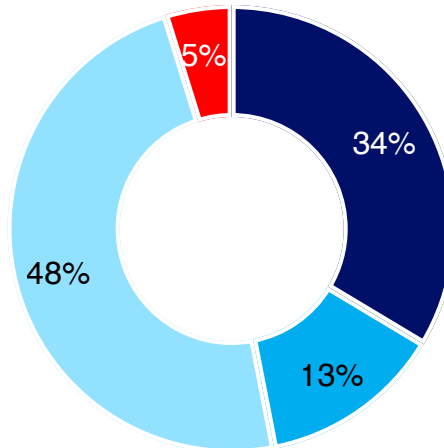
Co 4. osobie zdarzyło się, że zabrakło w aptece leku przepisanego na receptę. W tej sytuacji około połowa kupiła dany lek później, pozostali skorzystali z zamiennika leku, nieliczni zrezygnowali całkowicie z jego wykupienia.

NIEDOSTĘPNOŚĆ LEKU NA RECEPTĘ

CO ZROBIŁ POTRZEBUJĄCY LEKU?

co stanowi 1% badanej populacji Polaków

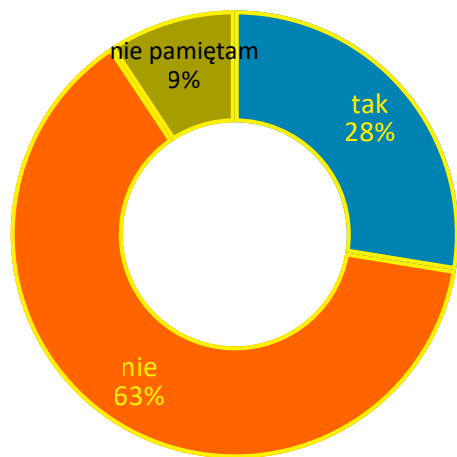
- kupił inny lek, zastępnik od razu
- kupił inny lek, zastępnik później
- kupił lek z recepty później
- zrezygnował z wykupienia recepty w ogóle

L4. Czy w ciągu ostatniego roku miał/a Pan/i sytuację, że nie było w aptece leku przepisanego na receptę?

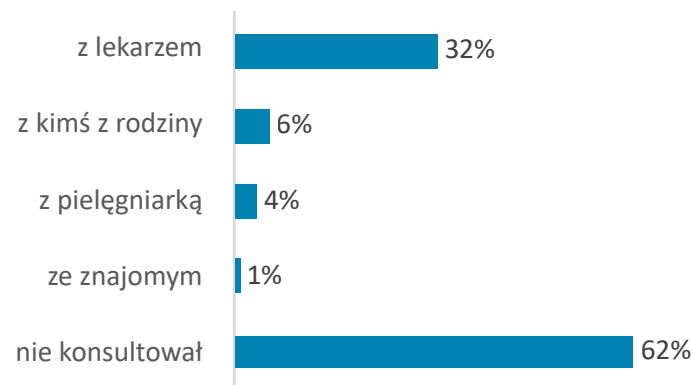
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, osoby, którym zdarzyła się sytuacja, że nie było w aptece przepisane leku: n=406

Pacjenci, gdy zdarzył się brak leku przepisanego na receptę najczęściej nie konsultowali tej sytuacji. Zwracający się o pomoc, szukali jej głównie u lekarza. Farmaceuta w sytuacji braku leku proponował jego sprowadzenie lub zastępnik.

NIEDOSTĘPNOŚĆ LEKU NA RECEPTĘ

CZY PACJENT KONSULTOWAŁ BRAK?

CO ZROBIŁ FARMACEUTA?

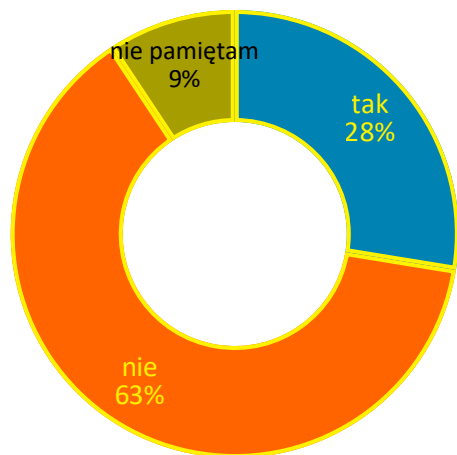

L4. Czy w ciągu ostatniego roku miał/a Pan/i sytuację, że nie było w aptece leku przepisanego na receptę? / L5. Jak Pan/i wtedy postąpił/a? / L6. Jak zachował się farmaceuta?

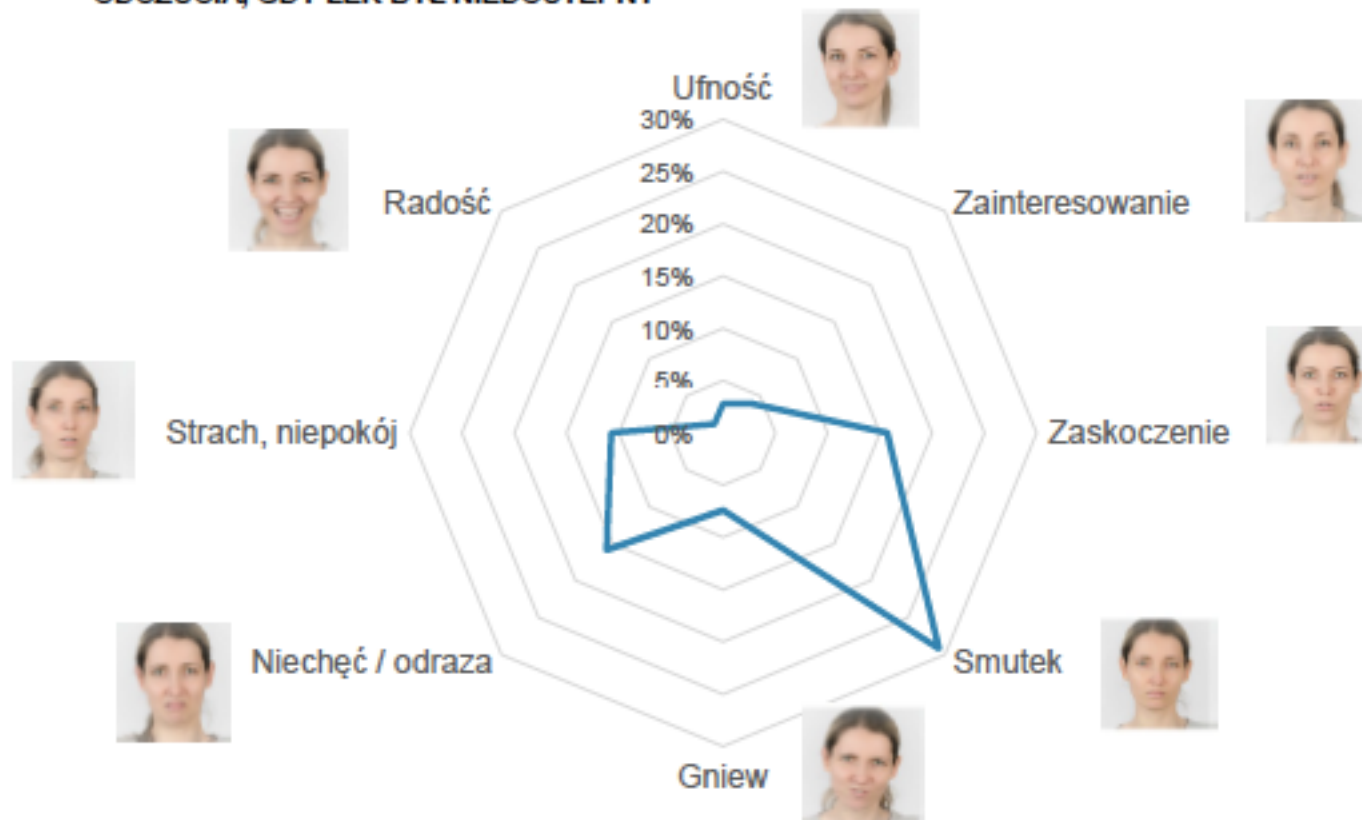
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, osoby, którym zdarzyła się sytuacja, że nie było w aptece przepisane leku: n=406

Niedostępność przepisanego leku budzi wśród pacjentów negatywne emocje: smutek, zaskoczenie, niechęć. Wg teorii Plutchika prowadzą one do bardziej złożonych emocji rozczarowania i żalu.

NIEDOSTĘPNOŚĆ LEKU NA RECEPTĘ

ODCZUCIA, GDY LEK BYŁ NIEDOSTĘPNY

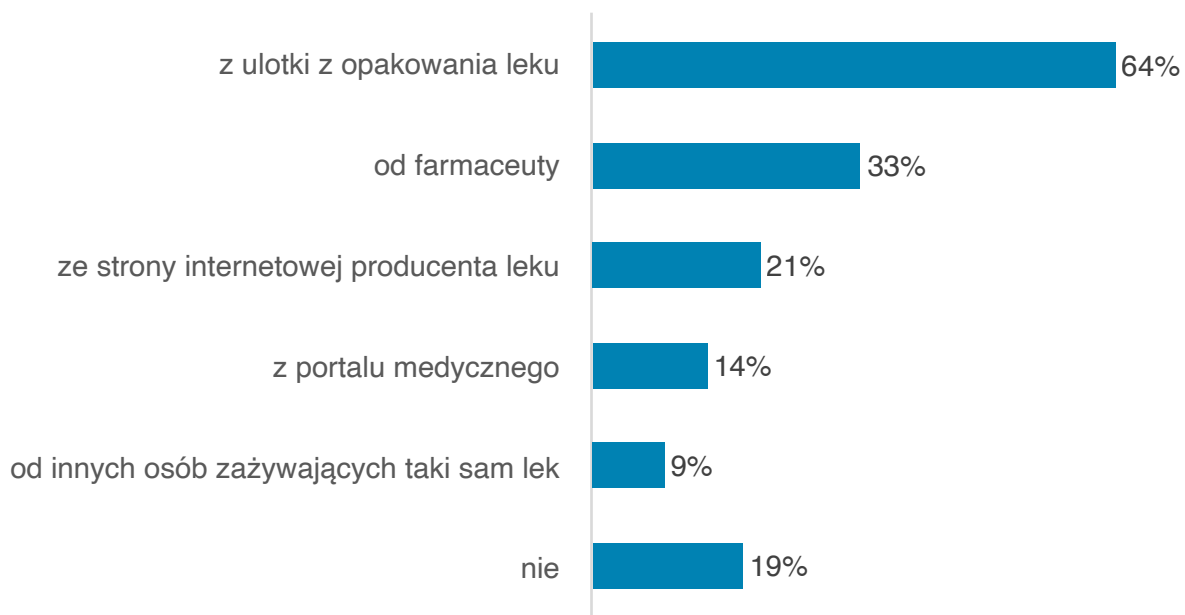

L4. Czy w ciągu ostatniego roku miał/a Pan/i sytuację, że nie było w aptece leku przepisanego na receptę? / L8. Jak czuł/a się Pan/i kiedy okazało się, że w aptece nie ma leku z recepty?

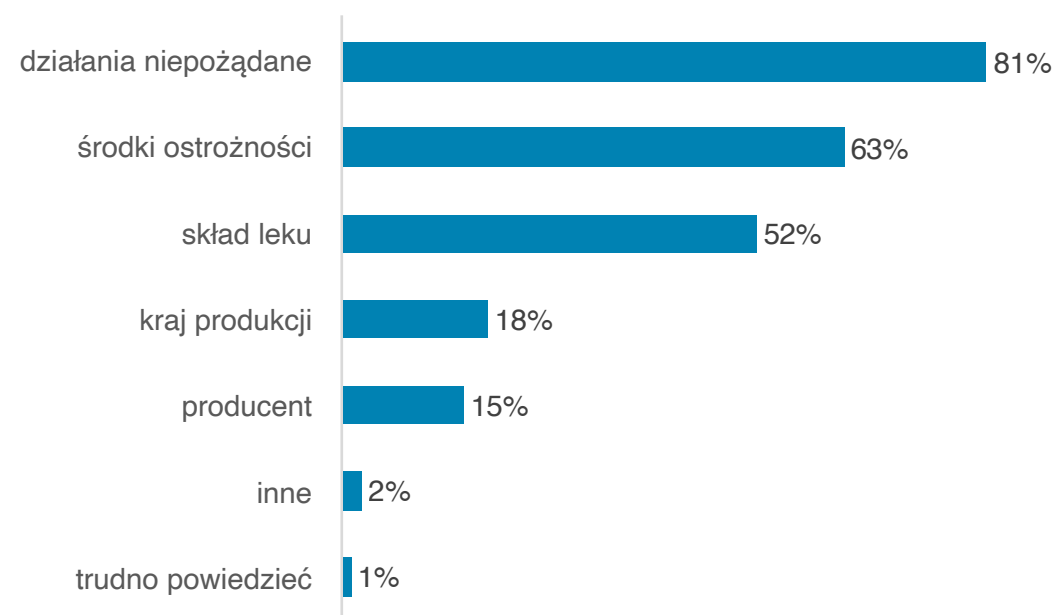
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, osoby, którym zdarzyła się sytuacja, że nie było w aptece przepisanego leku: n=406

Korzystający z leków poszukując informacji na ich temat, sięgają przede wszystkim do ulotki, pytają farmaceutę, co 5. odwiedza stronę internetową producenta. Poszukiwane informacje dotyczą przede wszystkim działań niepożądanych, środków ostrożności, jakie należy podjąć oraz składu leku.

POSZUKIWANIE INFORMACJI NA TEMAT PRZYJMOWANYCH LEKÓW

INFORMACJE, KTÓRE BYŁY WAŻNE

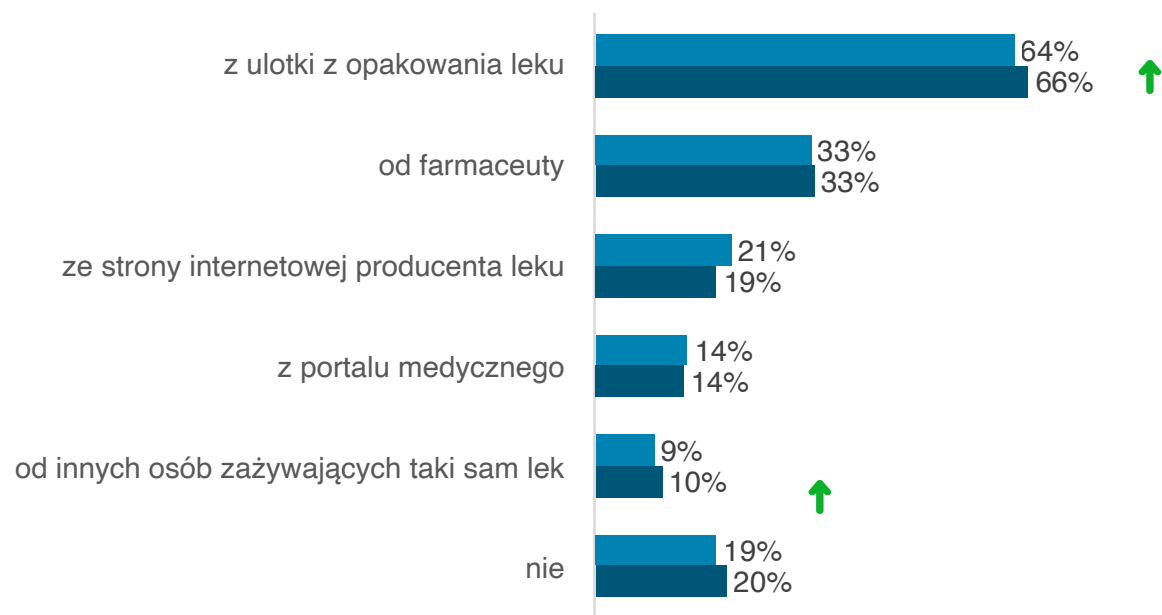

L9. Czy zdarzyło się Panu/i zasięgać wiedzy o swoich lekach poza podstawową informacją o sposobie zażywania leku? / L10. Jakiego typu informacje były dla Pana/i ważne?

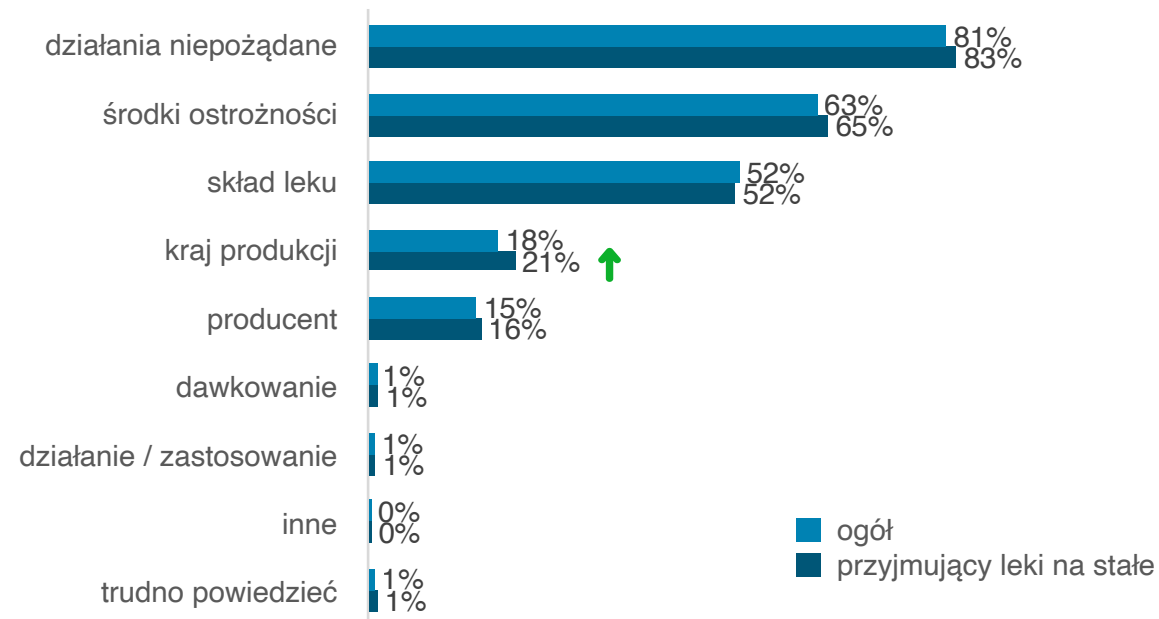
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, osoby, które poszukiwały informacji: n=1227

Korzystający stale z leków w porównaniu z ogółem czerpią jeszcze częściej informacje z ulotek, zwracają też większą uwagę na kraj pochodzenia leku.

POSZUKIWANIE INFORMACJI NA TEMAT LEKÓW – PRZYJMUJĄCY LEKI NA STAŁE

INFORMACJE, KTÓRE BYŁY WAŻNE

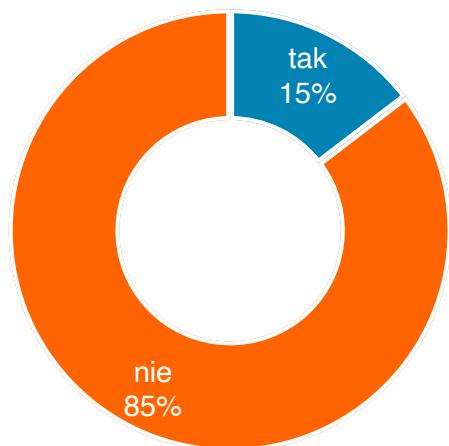
L9. Czy zdarzyło się Panu/i zasięgać wiedzy o swoich lekach poza podstawową informacją o sposobie zażywania leku? / L10. Jakiego typu informacje były dla Pana/i ważne?

Podstawa: Polacy 35-80 lat: 1474, przyjmujący leki na stałe n=887, przyjmujący leki na stałe poszukujący informacji: n=732

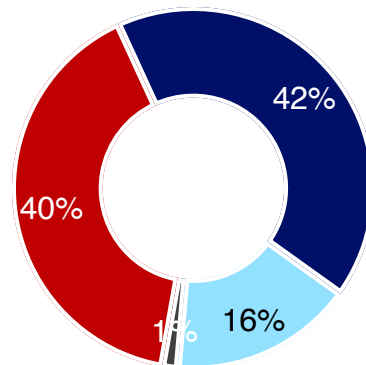
↑ istotnie statystycznie wyższe / ↓ niższe niż ogół

15% spotkało się z negatywnymi informacjami o swoich lekach. Wywołało to odmienne zachowania – 40% nie zrobiło nic po usłyszeniu tej informacji, 42% zweryfikowało informację ze specjalistą, a 16% zrezygnowało z korzystania z leku.

NEGATYWNE INFORMACJE O LEKACH

CO ZROBIŁ PRZYJMUJĄCY LEK?

co stanowi 2% badanej populacji Polaków

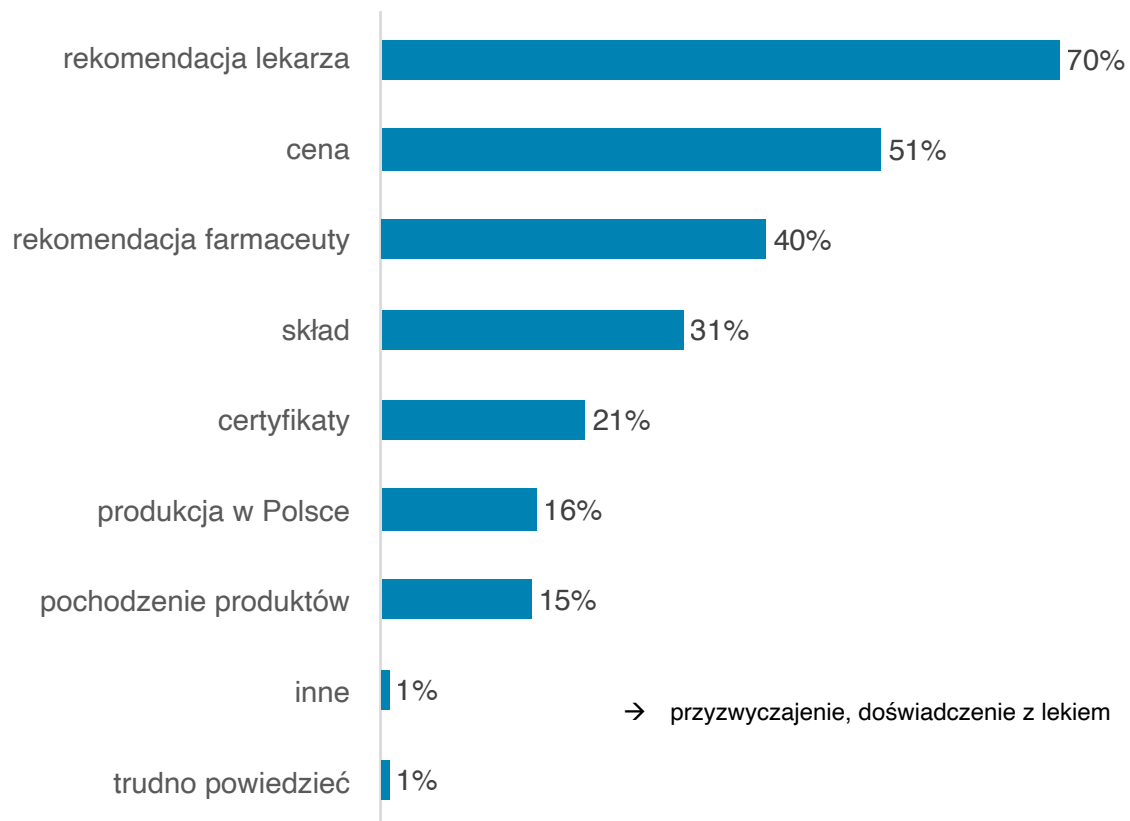
- nic to nie zmieniło
- zweryfikował te informacje z lekarzem, pielęgniarką, farmaceutą
- przestał korzystać z leku
- inne

L11. Czy dotarły do Pana/i jakieś negatywne informacje o swoich lekach? / L12. Czy to miało znaczenie, co wtedy Pan/i zrobił/a?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474, osoby, które spotkały się z negatywnymi informacjami: n=215

Przy zakupie leków istotna jest rekomendacja lekarza, cena oraz polecenie farmaceuty. Produkcja w Polsce jest mniej ważna.

NA CO ZWRACA SIĘ UWAGĘ PODCZAS KUPOWANIA LEKU

Brak istotnych różnic w tym aspekcie wśród grup wyłonionych ze względu na płeć.

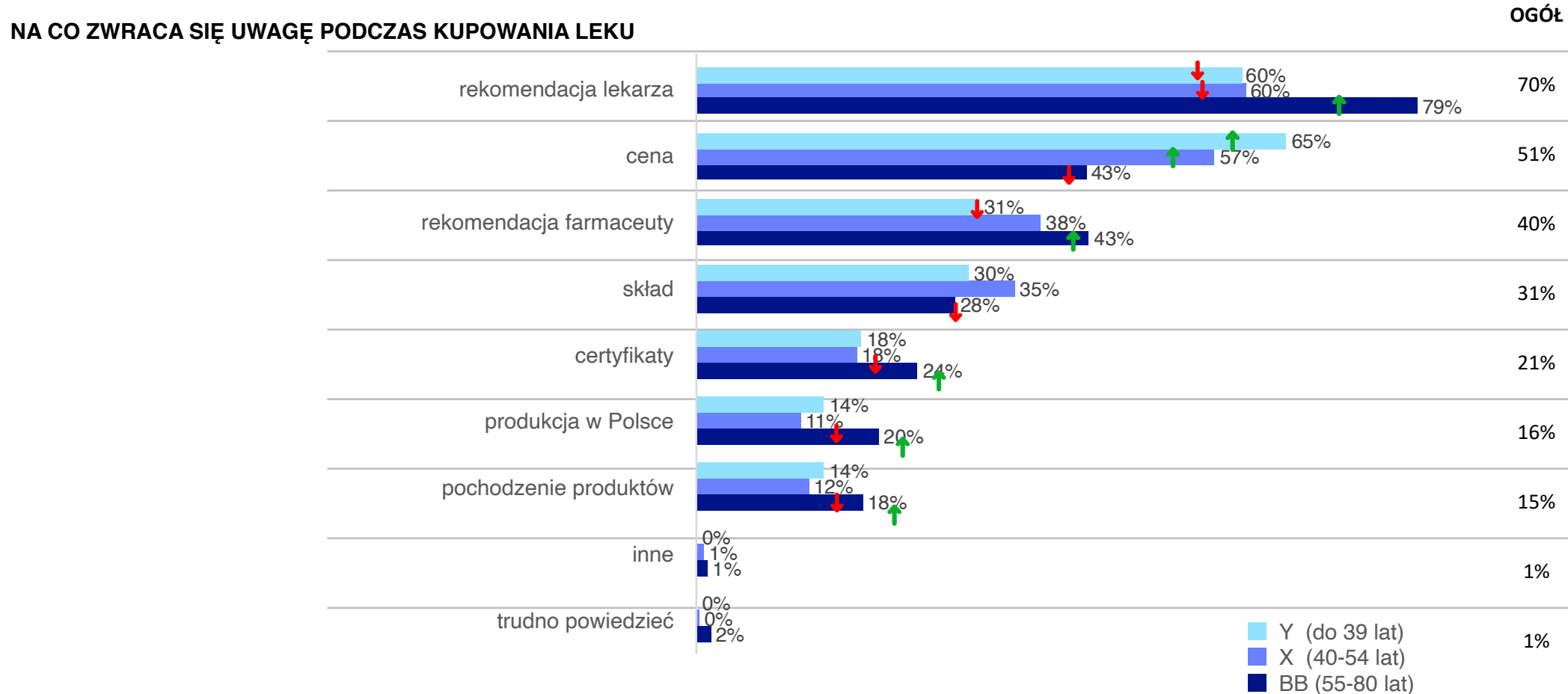
Osoby z wyższym poziomem wykształcenia częściej niż ogół zwracają uwagę na rekomendację lekarza oraz skład leku.

Chorujący przewlekle i przyjmujący stale leki oprócz rekomendacji lekarza częściej także zwracają uwagę na produkcję w Polsce.

L13. Na co zwraca Pan/i uwagę, gdy kupuje leki?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Najstarsi (z pokolenia BB) – biorą częściej niż ogół pod uwagę rekomendację lekarza, farmaceuty, a także certyfikaty, fakt produkcji w Polsce i pochodzenie produktów.

L13. Na co zwraca Pan/i uwagę, gdy kupuje leki?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

4

P

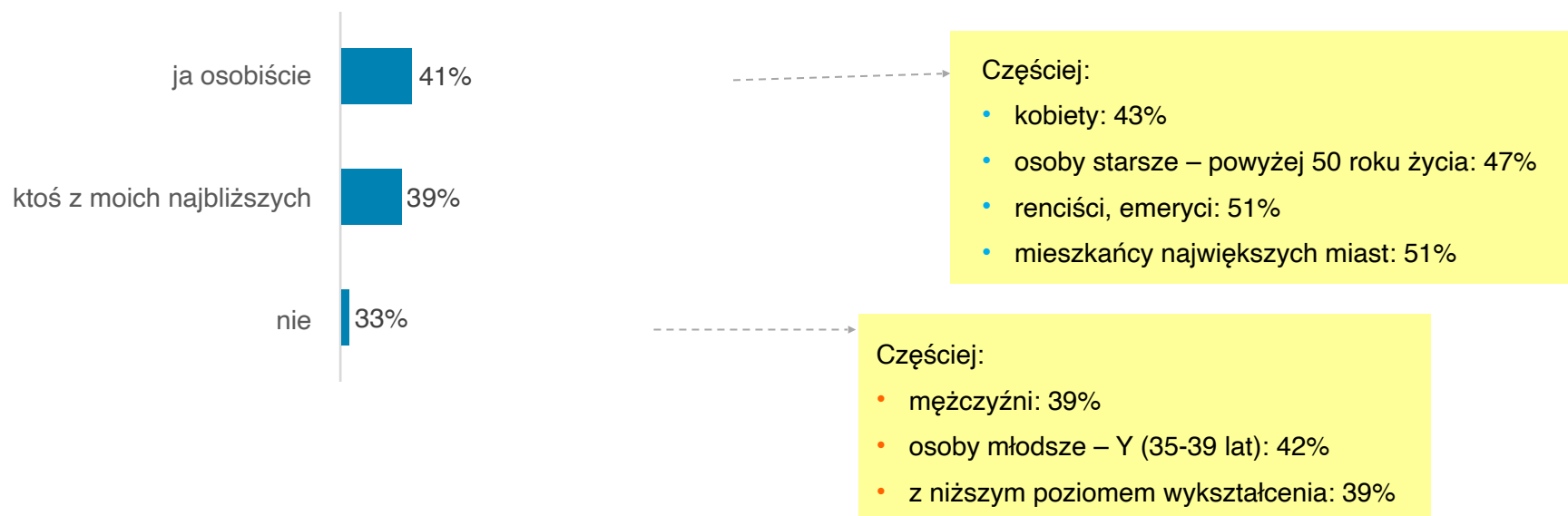
Charakterystyka badanych

Dotycząca stanu zdrowia Polaków, doświadczeń z chorobami oraz – demograficzna

4 na 10 Polaków twierdzi, że chorują przewlekle. 1/3 nie ma żadnych bezpośrednich doświadczeń z taką chorobą.

DOŚWIADCZENIA Z CHOROBIAMI, OBAWY I ZACHOWANIA

CHORUJE NA CHOROBY PRZEWLEKŁE

D2. Czy jest Pan/i lub ktoś z Pana/i najbliższych chory na chorobę przewlekłą?

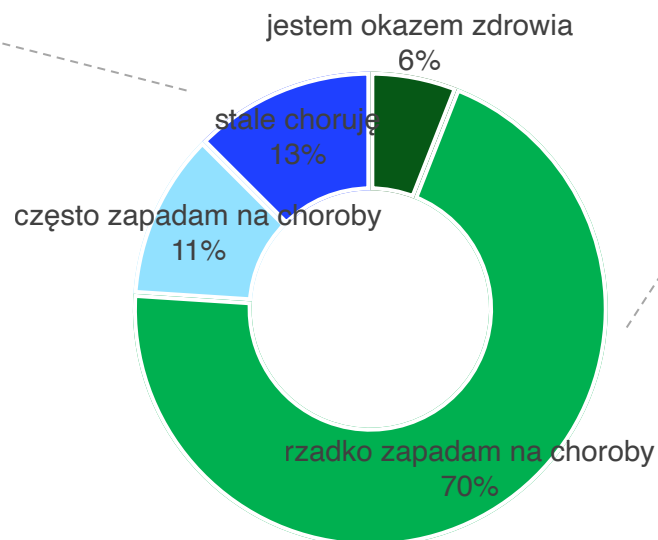
Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Większość osób w wieku 35-80 lat ocenia, że rzadko zapadają na choroby. Niewiele może o sobie powiedzieć „jestem okazem zdrowia”. Dwa razy więcej mówi, że „stale chorują”.

OCENA SWOJEGO ZDROWIA

Częściej mówią tak o sobie:

- najstarsi z pokolenia BB – 55-80 lat
- renciści, emeryci
- z wykształceniem podstawowym, zasadniczym zawodowym
- z mniejszych gospodarstw domowych: 1- lub 2-osobowych
- przewlekle chorujący i przyjmujący leki na stałe,
- osoby, dla których wiedza medyczna jest bardzo ważna

Częściej mówią tak o sobie:

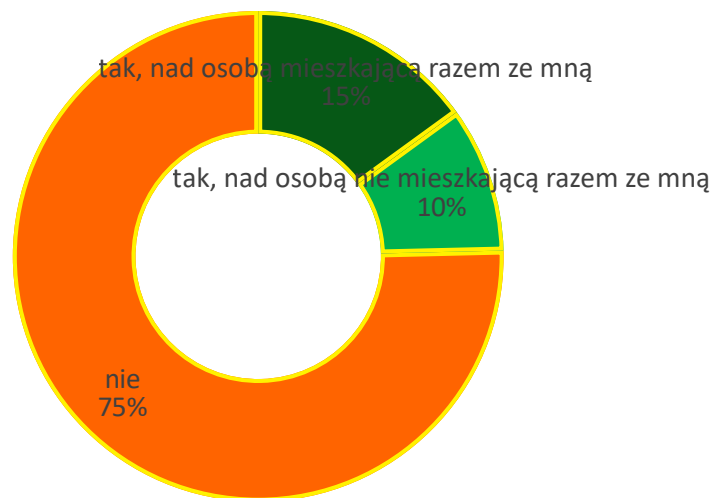
- najmłodszy z pokolenia Y – 35-39 lat
- osoby, które oceniają, że mają dużą wiedzę w zakresie dbania o zdrowie, badań profilaktycznych, czynników ryzyka zachorowań czy rozpoznawania objawów

R2. Jak ocenił(a)by Pan/i swój stan zdrowia?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

Co 4. Polak sprawuje opiekę nad kimś bliskim chorym.

SPRAWOWANIE OPIEKI NAD BLISKIM CHORYM

Częściej opiekę sprawują:

- kobiety
- pracujący dorywczo
- z większych gospodarstw domowych

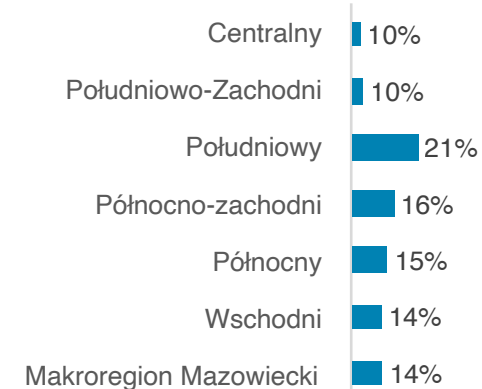
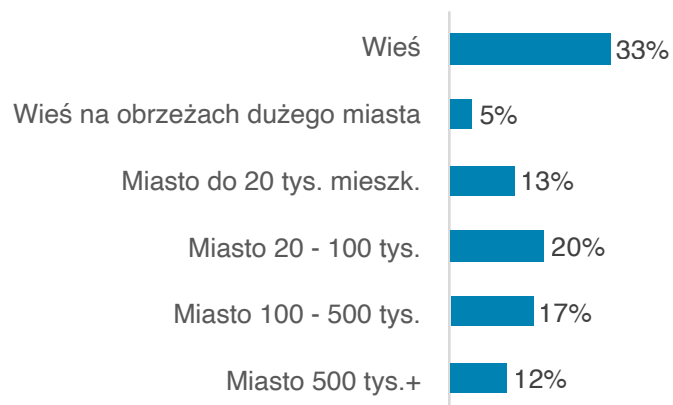
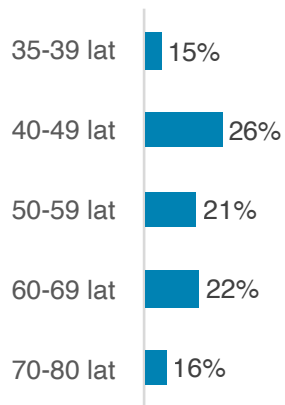
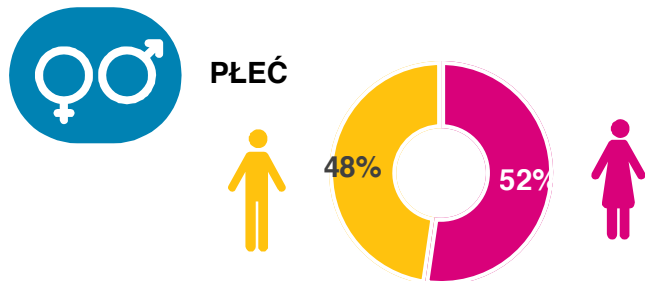
osobami nie mieszkającymi wspólnie zajmują się:

- osoby w wieku 40-59 lat
- aktywne zawodowo

R1. Czy sprawuje Pan/i opiekę nad bliskim chorym?

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

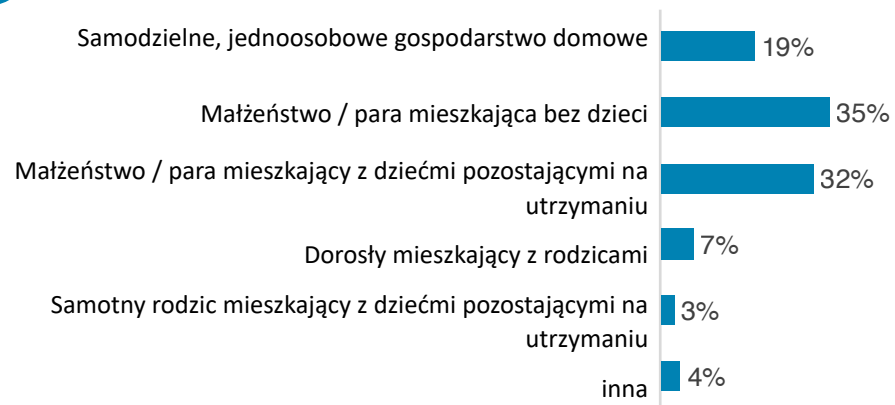
Charakterystyka demograficzna (1/3)

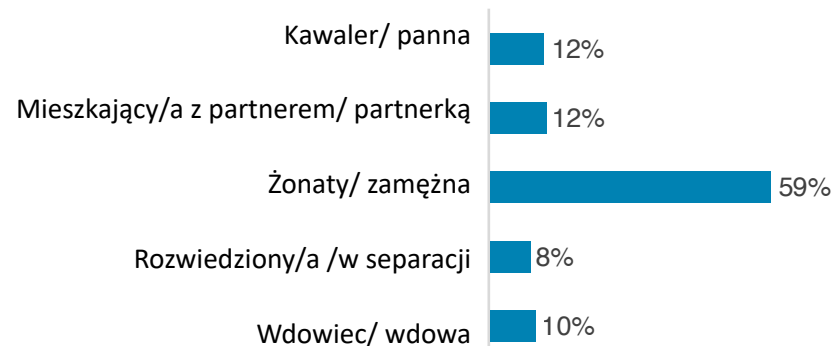
Charakterystyka demograficzna (2/3)

SYTUACJA RODZINNA

STAN CYWILNY

LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM:

ŚREDNIA: 2,7

Jedna	Dwie	Trzy	Cztery i więcej
18%	34%	21%	27%

LICZBA DZIECI NA UTRZYMANIU W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH Z DZIEĆMI:

ŚREDNIA: 1,8

Jedno	Dwoje	Troje	Czworo i więcej
45%	43%	8%	4%

Podstawa: Polacy 35-80 lat z gospodarstw domowych z dziećmi, n=465

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

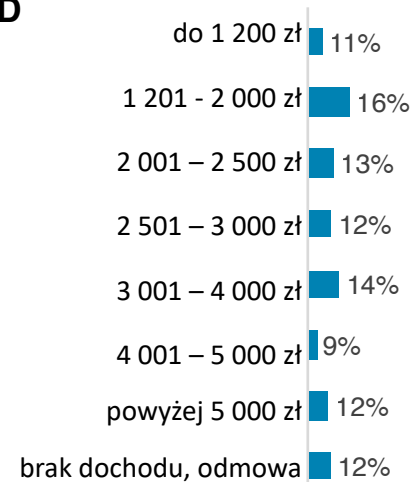
Charakterystyka demograficzna (3/3)

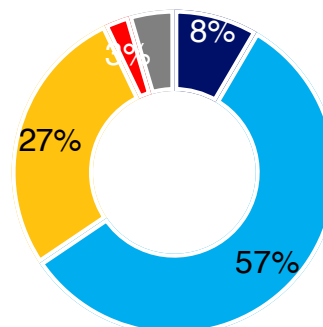
SYTUACJA ZAWODOWA

DOCHÓD

SUBIEKTYWNA OCENA SYTUACJI MATERIALNEJ

- Żyjemy bardzo dobrze, możemy pozwolić sobie na wszystko
- Wystarcza nam na co dzień, ale musimy odkładać pieniądze na poważniejsze zakupy
- Żyjemy skromnie, musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować
- Żyjemy bardzo biednie, nie wystarcza nawet na podstawowe potrzeby
- Różnie bywa, trudno powiedzieć

Podstawa: Polacy 35-80 lat, n=1474

KONTAKT:

Agnieszka Owsianko

+48 22 565 27 50

+48 510 140 491

Agnieszka.owsianko@grupa4p.pl

Magdalena Antonik

+48 22 565 27 50

+48 510 134 445

magdalena.antonik@grupa4p.pl

Servier Polska Sp. z o.o.

ul. Jana Kazimierza 10

01-248 Warszawa

www.servier.pl

media@servier.pl